

(Kukaan Tilastollisen toimiston luettelosta)

Kertomus kansakoulutoimen tilasta Suomessa lukuvuotena 1871—1872.

4 §:n mukaan armollisessa kansakouluasetuksessa 11 p:ltä toukokuuta 1866, saa Ylihallitus Teidän Keisarikilliselle Majesteetillenne antaa alomaisen kertomuksen kansakoulutoimen tilasta lukuvuotena 1871—1872, jossa on ensin lyhytäinen kuvaus maan eminareista, sitten kertomus kansakouluista kaupungeissa ja maalla ja lopuksi taulu, joka osoittaa ne kunnat, kansakoulut, opettajan- ja opettajattarenpaikat, joille 1872 vuoden loppuun saakka on myönnetty apua yleisistä varoista, sekä ne koulut ja opettajat, jotka samaan aikaan olivat toimesta.

Jyväskylästä seminari lukuvuotena 1871—1872.

Seminari on viime lukuvuonna 20 p:stä elokuuta 1871 13 päivään kesäkuuta 1872 ollut täydellisesti toimesta johtajan R. G. Leinbergin johdolla, jolla on naisosastolla ollut apuna johtajatar Charlotte Rydén. Opetus eri aineissa on, asianomaisten antamain ilmoitusten mukaan vuositutkinnoissa, jaettuna johtajan, johtajattaren ja muun myöskin entisellään pyhineen opettajakunnan kesken, käynyt lähimmiten samoissa kursseissa kuin edelliselläkin lukuvuonna.

Tyttöjen mallikoulun johtaja, lehtorin rouva F. Wöös on 18 kandidaatin avulla ohjannut opetusta koulussa, jossa on 3 luokkaa, kuten 2 eri osastolla. Kappitarhassa on sen johtajatar, neiti R. Rappa, samoin naiskandidaatin avulla ohjannut opetusta siihen kuu-

luwisja aineisja. Opetusta poikain mallikoulusja on johdattanut w.t. esimies, ylioppilas G. Lönnbeck, 15 mieskandidaatin avulla. Kaikisja näisja seminariin yhdistetyisja kouluisja omat oppiaineet ja niiden kursorit olleet lähipitain samat kuin edellisena lukuvuonna.

Wiime lukuvuonna on seminarin eri osastoilla ja luofilla nauttinut opetusta seuraawa määrä oppilaita, kuten painetut, Ylihallitukselle annetut, luettelot osoittawat:

Miesosaston	I luokalla	32.	
"	II "	23.	
"	III "	19.	
"	IV "	15.	89.
Raisosaston	I luokalla	24.	
"	II "	30.	
"	III "	16.	
"	IV "	18.	88.
		Yhteenjä 177.	

Miesoppilaista on 1 papin poika, 1 siiviliwirkamiehen, 2 opettajan, 7 kirkonpalwelijan, 11 käsityöläisen, 43 maanwiljelijän, tilanomistajan, rusthollarin, 24 tilattoman rahwaanmiehen poikaa. — Raisoppilaista on 20 papin tytärtä, 4 opettajan, 7 kirkonpalwelijan, 19 siiviliwirkamiehen, 2 sotaherran, 5 apteckarin ja kauppiaan, 11 käsityöläisen, 20 maanwiljelijän, merimiehen ja työmiehen tytärtä.

Miesosastolla muutettiin	I:stä 1.	II:lle 1.	29.
"	II:sta "	III:lle "	19.
"	III:sta "	IV:lle "	16.
Raisosastolla muutettiin	I:stä "	II:lle "	23.
"	II:sta "	III:lle "	28.
"	III:sta "	IV:lle "	16.

jota paitfi kaitfi oppilaat kumpaisentii ojafton IV luofalla faiwat pääftötodiftuksen. 45 henkeä kummallakin ojaftolla oli fifä-oppilaina, muut ulfo-oppilaina.

Seminariin yhdistetijä alemmijä koululaitof, fifä on oppilaita janottuna lukuwuotena ollut fenraawa määrä:

Poikain mallikoulufja:

I:fen I. alemmalla ojaftolla	19.
I:fen " ylemmällä "	7.
II:fen " alemmalla "	8.
" " ylemmällä "	7.
III:nen " alemmalla "	15.
	<u>56.</u>

Tyttöjen mallikoulufja:

I:fen I. alemmalla ojaftolla	18.
I:fen " ylemmällä "	12.
II:fen " alemmalla "	9.
" " ylemmällä "	11.
III:nen " alemmalla "	7.
" " ylemmällä "	9.
	<u>66.</u>

Raftentarhafta:

I:feellä luofalla	25.
II:feellä "	31.
	<u>56.</u>

Yhteensä 178.

Rapfifeimeftä ja fifäofaftofsa on hoidettu 11 lafta, joifta nuorin oli toifella ja wanhin 15:nellä wuofella. Wanhemmat, luvultaan 7, käywät ofafji lapfitarhafta, ofafji tyttöjen mallikoulufja ja tekewät fifäofaftofsa talouftoimia; nuorempia lapfija opettawat wuofrotellen naiftandidaatit.

Wuoden kuluofsa on fefinarin ja fen koulujen feä firjafto että eri kofaelmat ja opetuftuonnot fifäy-

neet osaksi lahjoitetuilla, osaksi ostetuilla esineillä, kuten kirjaston ja kokoelmain asianomaisten esimiesten antamat luettelot osoittavat.

Kaitosta tarkasti tammikuun lopulla ja helmikuun alussa sekä toukokuun 21 p:stä lufufanden loppuun kansakoulujen yli-inspektori, jota jälkimmäisellä kerralla, 71 §:n mukaan arinnollisessa Kansakoulusasetuksessa, piti tutkintoja 3:nen luokan oppilaitten kanssa kumpaisellakin osastolla sekä opetuskokeita kandidaatien kanssa. Tällä tavoin tutkittujen edistykset olivat ylipäänsä hymin hyvät ja erittäin oli kandidaatien joukossa muutamia, jotka olivat erinomaisen etewiäkin sekä tietojensa että opettajalahjojensa puolesta. Seminarin toimesta ylipäänsä lukuvuoden kuluessa voidaan antaa yhtä edullinen lausunto kuin ennenkin.

Tutkiset vuositutkinnot pidettiin 11 p:nä kesäkuuta aamupuolella naistenosastolla ja jälkeen puolenpäivän mallikoulussa tyttöjä warten sekä lastentarhaessa, ja 12 p:nä kesäkuuta miesten osastolla sekä mallikoulussa poikia warten. Kesäkuun 13 p:nä ennen puoltapäiwää pidettiin julkinen laulun- ja soitannon tutkinto sekä päätöstoimitus.

Loppitutkinnon perästä seminarista päästettyjen kandidaatien lukumäärä oli, niinkuin ylempänä on sanottu, 15 opettaja- ja 18 opettajatar-kandidaattia. Tähän asti on siis Hywäskylän seminarista päästetty yhteensä 82 opettajaa ja 77 opettajatarta, nimittäin:

	Opettajaa.	Opettajatarta.	Summa.
W. 1867	15.	7.	22.
" 1868	13.	10.	23.
" 1869	15.	19.	34.
" 1870	13.	14.	27.
" 1871	11.	9.	20.
" 1872	15.	18.	33.
	82.	77.	159.

Koska näistä osittain luoleman kautta, osittain muista syistä 10 opettajaa ja 19 opettajatarta ovat jo eronneet kansakoulun työalalta ja palkanapua suostuntawaroista tämän vuoden loppuun asti on myönnetty 134 opettaja- ja 88 opettajatarpaikkaa warten, johon laskuun kaupunkien kansakouluja ei ole luettu, joiden lukumäärä viime vuosina on hyvin farttunut, niin huomataan siitä että puute kansakoulunopettajista ja -opettajattarista, joilla on seminarinsivistystä, yhä enemmän on kaswanut, jonka vuoski toisen seminarin tarwe opettajain ja opettajatarten sivistämistä warten, jossa suomi olisi opetuskielenä, vuoski wuodeltä tulee yhä tuntuwammaksi ja wälttämättömämmäksi.

Tammisaaren Seminarin lukuwotena 1871—1872.

Sittenkun Tammisaaren seminarin 12 p:nä loka-kuuta 1871 juhlallisesti vihittiin on se ollut laffamattomassa toimesa yhdellä luolalla kesäkuun 8 päivään asti tänä wuonna. Opetus wahwistetuiessa oppi-aineisessa on ollut jaettuna johtajan W. Flomanin, johtajattaren Ewelina af Enehjelmän ja samain opettajain sekä opettajatarten kesken, jotka viime wuosikertomuksessa mainittiin. Kewäällä nimitettiin uskonopin ja ruotsin kielen opettajaksi pastori N. Lindqvist, joka syyslukukauden alusta w. 1872 rupeji näitä aineita opettamaan.

Laitosta awattaisessa oli siinä 30 oppilasta, joista 6 oli papin tytärtä, 1 koulunrehtorin, 6 siwiliwirkamiehen, 2 sotaherran, 2 kauppiaan, 2 tilanhaltijan, 2 kaupunginpalwelijan, 1 musiikintirehtorin, 3 käsityöläisen, 4 merikapteenin. Lukuwoden lulesa erosi 4 oppilasta, joten oppilasten määrä päätöstutkimussa oli 26, joista 23 muutettiin toiseen luokkaan.

10 heistä, oli sisäoppilasta, muut ulko-oppilaita.

Kulu kirjastoon ja kokeelmiin on, asianomaisten antamain luettelujen mukaan, tehty osittain ostoksen, osittain lahjoitusten kautta.

Kansakoulujen yli-inspektori, joka, niinkuin edellisessä vuosikertomuksessa jo mainittiin, joulukuussa viime vuonna tarkasti laitosta, oli virkatointensa vuoksi toisella haaralla estetty olemasta vuositutkiinnossa, joka pidettiin 8 p:nä viime kesäkuuta.

Tämän lukuvuoden alusta on II luokka alkanut tointansa 27 oppilaalla, joista 4 uutta, tänä syksynä sisjään otettua.

Seminariin uudet rakennukset ovat nyt vähitellen vesikaton alla ja pitäisi tulevana kesänä saada täydellisesti sijustetuiksi.

Muotjalainen seminari Uudessa-Saarlebyssä ei ole ilmaantuneista syistä, jotka ovat tunnetut, vielä voinut aloittaa tointansa.

Raupunkien kansakoulut.

Uudenmaan läänissä:

Bormoolla on vuokratuisia huoneissa ylhäisempi kansakoulu poikia warten sekä rouvasyhdistyksen perustama u. k. köyhäinkoulu tyttöjä warten. Opettajia edellisessä on lukuvuoden kuluessa ollut yksi johtaja ja kaksi opettajaa, sekä jälkimmäisessä johtajatar ja kaksi opettajataria, jonka ohella seurakunnan kirkkoherra on antanut uskonnonopetusta. Poikakoulussa on ollut 2 luokkaa, 2 osastolla kumpainkin, ja opetusaineina siinä kaikki muut asetuksen määräämät aineet, paitsi muotooppia, luonnonoppia ja voimistelua. Tyttökoulussa, jossa on ollut 3 luokkaa, ovat

opetusaineina olleet ainoastaan uskonoppi, äitinkielen lufeminen ja kirjoittaminen, luvunlasku, maantieto ja käsityöt.

Tammisaari on saanut määrärahoja ylhäisempää poikakoulua warten ja alhaisempaa kansakoulua warten yhteisesti sekä poika- että tyttölapsille; näistä on alhaisempi kansakoulu aiottu awattawaksi kewätlukukaudella 1873.

Helsingissä on lukuvuoden kuluessa, osittain omiesä, osittain wuokratuisia huoneissa ollut toimeissa 4 ylhäisempää ja 8 alhaisempaa kansakoulua sekä sitä paitti syyslukukaudella 1871 yksi, ja kewätlukukaudella 1872 kaksi koulua vanhempia, laiminlyötyjä lapsia warten. Ylhäisemmistä oli 2, toinen poikia ja toinen tyttöjä warten, ruotsalaista, sekä 2, samoin yksi kunnapaakin sukupuolta warten, suomalaisista. Alhaisemmista kouluista, jotka ovat yhteisiä sekä pojille että tytöille, oli 5:sä ruotsi ja 3:sä suomi opetustielestä; 6:s ruotsalainen koulu tätä lajia awattiin syyskuulla 1872. Opettajia näissä kouluissa on lukuvuoden kuluessa ollut: ylhäisemmässä ruotsalaisessa poikakoulussa, joka oli jaettu 4 luokkaan, alhaisin 2:lla rinnakkain olewalla osastolla, kolme warsinaista ja kaksi apuopettajaa; ylhäisemmässä suomalaisessa poikakoulussa, 2:lla osastolla, yksi opettaja; ylhäisemmässä ruotsalaisessa tyttökoulussa, 3:lla osastolla, kaksi opettajatar; ylhäisemmässä suomalaisessa tyttökoulussa, 3:lla osastolla, kaksi opettajatar; sekä itsekussakin alhaisemmista kansakouluista yksi opettajatar ja yhdessä näistä lisäksi apuopettajatar, yhteensä 9 opettajatar. Kaupungin kaisissa kansakouluissa oli siis yhteensä 6 opettajaa ja 17 opettajatar, joista jälkimäisistä 4 oli seminarista päästettyä. Oppijaksot ja opetus ovat

olleet järjestettyt määräysten mukaan Helsingin kansakouluille wahvistetussa ohjesäännössä. Ewerstinrouwa Karamsinin, tyttökouluille lahjoittamasta, rahastosta semmoista taroitusta warten luvattiin vuosittainnossa myötäjaiset kahdelle oppilaalle ylhäisemmässä ruotsalaisessa sekä yhdelle ylhäisemmässä suomalaisessa tyttökoulussa. — Kouluissa vanhempia laiminlyötyjä lapsia warten on ollut 42 poikaa ja 20 tyttöä; opetuksielenä on ollut ruotsi.

Porissa on saanut määrärahoja sekä ylhäisempiä että alhaisempia kansakouluja warten, mutta ilmoitusta niiden ryhymisestä toimeen ei ole vielä saatu.

Turun ja Porin läänissä:

Porissa on lukuvuotena ollut toimesta ylhäisempi kansakoulu alhaisemmalla osastolla, yhteiset suomalaisia ja ruotsalaisia lapsia warten kumpaakin sukupuolta. Opetusta omat antaneet opettaja ja opettajatar. Uudet koulut, joille waltioapu myönnettiin 1872 vuoden lopulla, ryhtywät toimeensa wasta w. 1873.

Uudenkaupungin kansakoulut, ylhäisempi suomalainen ja ylhäisempi ruotsalainen, awattiin syyskuu 1872, jolloin suomalaisessa koulussa oli kaksi opettajaa ja yksi opettajatar sekä 39 poikaa ja 62 tyttöä, ruotsalaisessa opettajatar sekä 15 poikaa ja 23 tyttöä.

Raumasissa on myöskin sitten syyskuu 1872 ollut toimesta ylhäisempi poikakoulu, jossa on ruotsalainen ja suomalainen osasto, kahdella opettajalla, sekä ylhäisempi tyttökoulu ja alhaisempi yhteinen, kumpikin yhdellä opettajattarella.

Turussa on lukuvuoden jälkimmäisellä osalla ollut toimesa 4 alhaisempaa kansakoulua, 2 ruotsalaisia ja 2 suomalaisia, yhteisiä pojille ja tytöille. Koulut avattiin 15 p:nä tammikuuta 1872 ja olivat tämän lukuvuoden kuluessa toimesa kesäkuun 5 päivään asti. Kaikissa näissä kouluissa, joissa kussakin on ollut opettajatar ja joista yksi suomalainen ja yksi ruotsalainen ovat olleet jaettuina 2 osastoon, on opetusta annettu kaikissa semmoisille kouluille wahvistetuissa oppiaineissa, paitsi muoto-oppia. Kaikki ylhäisempää poikakoulua, toinen suomalainen ja toinen ruotsalainen, kumpikin yhdellä opettajalla, sekä 2 ylhäisempää tyttökoulua, toinen samoin suomalainen ja toinen ruotsalainen, kumpikin yhdellä opettajattarella, avattiin syyskuun 1. w. 1872, jolloin suomalaisessa poikakoulussa oli 49 ja tyttökoulussa 24 sekä ruotsalaisessa poikakoulussa 53 ja tyttökoulussa 35 oppilasta.

Äämeenlinnan läänissä:

Tampereella on sitten syyskuun 1872 ylhäisempi kansakoulu yhdellä opettajalla sekä ylhäisempi tyttökoulu ja alhaisempi yhteinen, joissa opetusta antaa opettajatar. Kouluja avattaessa otettiin poikakouluun 30, tyttökouluun 40 sekä alhaisempaan kansakouluun 40 oppilasta. Paitsi näitä kaupungin kouluja, on sekä sellawa- että pumputitehtaalla poikakoulu, kumpikin seminaarin käynteellä opettajalla, sekä tyttökoulu, kumpikin opettajattarella, joista toinen on seminaarin käynti.

Äämeenlinnassa on osaksi omissa, osaksi muokatuissa huoneissa kaksi ylhäisempää kansakoulua, toinen poikia ja toinen tyttöjä warten, ynnä alhaisempaa kansakouluna wastaawa koulu, jossa alempi luokka on yhteinen pojille ja tytöille. Lukuvuosi alkoi 4 p:nä syyskuuta

1871 ja päätthi 1 p:nä kesäkuuta 1872. Poikakoulussa, jossa opetusta antaa opettaja, on asetuksessa määrättyistä oppiaineista jäänyt pois historia ja voimistelu. Tyttökoulussa, jossa opetusta antavat kaksi seminarin lähnyttä opettajatar, yksi koulun kunnallakin luokalla, on mahvistetuista oppiaineista jäänyt pois muoto-oppi. Valmistusluokalla elikkä alhaisemmassa kansakoulussa, joka on jaettu 2 osastoon, yhdellä opettajattarella kumpikin, on opetusta annettu semmoisille kouluille mahvistetuissa aineissa.

Wiipurin läänissä: /

Saminan kansakoulut avattiin syyskuulla 1872, jolloin niitä oli suomalainen kansakoulu, yhteinen pojille ja tytöille, ylhäisemmällä ja alhaisemmalla osastolla sekä alhaisempi kansakoulu kreikkalais-venäläisen seurakunnan lapsia warten. Kummassakin antaa opetusta opettajatar.

Wiipurin kansakoulut, joita on ylhäisempi poikakoulu neljällä opettajalla, ylhäisempi tyttökoulu 2 opettajattarella sekä 4 alhaisempaa yhteistä kansakoulua, kufin yhdellä opettajattarella, avattiin samoin syyskuulla 1872, jolloin poikakouluun tuli 67, tyttökouluun 65 ja alhaisempiin kansakouluihin yhteensä 144 oppilasta.

Lappeenrannassa on wuokratuissa huoneissa kaksi kansakoulua, ylhäisempi tytöille ja alhaisempi yhteinen pojille ja tytöille, sekä yhdistyksessä viimeksimainitun kanssa lapsitarha. Kummassakin koulussa antaa opetusta seminarin lähnyt opettajatar. Ennenwuosii kest syyskuun 1 p:stä 1871 aina 7 päivään asti kesäkuuta 1872. Opetusaineet ylhäisemmässä kansakoulussa ovat olleet kaikki muut asetuksessa määrätty, paitsi

muoto-oppia. Tärkeimmisiä aineissa ovat lapset olleet jaettuina 2 osastolle. Alhaisemmassa kansakoulussa on, paitsi asetuksessa semmoisille koululle mahvistettuja aineita, joiden joukossa ei kumminkaan ole ollut muoto-oppia, opetusta annettu myöskin maantiedossa, luonnontiedossa ja käsitöissä.

Mittelin läänissä:

Heinola on saanut valtioapua ylhäisemmille ja alhaisemmille kansakouluille, jotka on aiottu avata syyskuussa 1873.

Mittelin kansakoulut, 1 ylhäisempi kumpakin sukupuolta warten sekä 1 alhaisempi yhteinen pojille ja tytöille, avattiin syyskuussa 1872. Opetusta antavat opettaja ja opettajatar, kumpikin seminaariin käynyt.

Kuopion läänissä:

Kuopiossa on sitten syyskuun 1872 ollut toimesta ylhäisempi kansakoulu poikia warten ynnä 2 luokkaan jaettu alhaisempi osasto, sekä ylhäisempi tyttökoulu, samoin 2 luokkaan jaetun alhaisemman osaston kanssa; kumpaisessakin ylhäisemmässä koulussa on wasta yksi luokka. Poikakoulussa antaa opetusta seminaariin käynyt esimies sekä kaksi opettajaa, tyttökoulussa johtajatar, kaksi warsinaista ja yksi apuopettajatar. Oppilaita oli syyskuun loppupuolella 1872 poikakoulussa 104, tyttökoulussa 137.

Waa'an läänissä:

Pietarisaari on saanut valtioapua ylhäisemmille ja alhaisemmille kansakouluille, joiden toivotaan ryhtyvän toimeen syyskuussa 1873.

Ristiinan kaupungissa on sitten syyskuun 1872 ollut toimesta 3 kansakoulua, nimittäin ylempi 2 luokkainen poikakoulu, jossa opetusta on antanut luokkainen opettaja ja neljä tuntiopettajaa, ylhäisempi 2 luokkainen tyttökoulu, jossa on kaksi opettajattarta, sekä yhteinen alhaisempi kansakoulu yhdellä opettajattarella. Oppilaita oli syyslukukaudella 1872 poikakoulussa 45, tyttökoulussa 52 ja alhaisemmassa koulussa 32 lasta. Opetuskielenä kaikissa näissä kouluissa on ruotsi.

Nikolain kaupungilla on vuokratuissa huoneissa kaksi ylhäisempää kansakoulua, toinen poikia, toinen tyttöjä warten, sekä kaksi alhaisempaa kaupungissa ja yksi Brändössä, yhteinen pojille ja tytöille. Ylhäisemmässä poikakoulussa antaa opetusta opettaja, kaikissa muissa kouluissa on kussakin oma opettajatar, jota ylhäisemmässä tyttökoulussa auttaa opettaja laulusa ja opettajatar käsitöissä. Lukuvuosi on kestänyt 1 p:nä syyskuuta 1871 aina 31 päivään asti toukokuuta 1872. Asetuksessa määrättyistä oppiaineksista ei ole kummassakaan ylhäisemmässä koulussa ollut muotooppia, poikakoulussa ei myöskään piirustusta. Alemmissa kansakouluissa ovat opetusaineet olleet ajetuksessa semmoisille kouluille määrätty, paitsi täälläkin muotooppia. Opetuskielenä kaikissa kouluissa on ollut ruotsi.

Oulun läänissä:

Braahessa on kewätlukukaudella 1872 ollut toimesta kaksi alhaisempaa kansakoulua, yhteisiä pojille ja tytöille, toinen ruotsalainen, toinen suomalainen. Koulut awattiin 15 p:nä helmikuuta 1872 ja suljettiin kaksi lukuvuodeksi 31 p:nä toukokuuta. Kummassakin koulussa, jossa opetusta on antanut seminarin käynyt

opettajatar, apunansa suomalaisessa koulussa apuopettajatar, ovat lapset olleet jaettuina 2 osastoon ja opetusta on annettu muissa semmoisille kouluille wahvistetuissa aineissa, paitsi muoto-oppia.

Rajaanille on valtioapu määrätty vähäisempiä ja alhaisempia kansakouluja warten, joita opettajain puutteessa ei ole vielä voitu awata, mutta jotka on aiottu toimeen ryhtyiksi vuonna 1873.

Kansakoulut maalla.

Uudenmaan läänissä:

Unjalan pitäjä. Runnan tyttökoulu, jolle määrättiin valtioapu opettajataria warten, on tätä nykyä suljettuna. — Wärälän ja Rabbeluguin koulupiirissä on omissa huoneissa kansakoulu, yhteinen pojille ja tytöille, seminarin käyneen opettajattaren johdolla. Koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 31 viikkoa. Asetuksessa määrättyistä oppiaineista ei ole opetusta annettu muoto-opsissa, piirustuksessa eikä voimistelussa. — Ummekjoen koulupiirissä on omissa huoneissa yhteinen kansakoulu pojille ja tytöille opettajan ja apu-opettajattaren johdolla. Koulussa, joka lukuvuotena on ollut toimesta 31 viikkoa, on opetusta annettu muissa asetuksenmukaisesti määrättyissä aineissa, paitsi historiaa, muoto-oppia, luonnonoppia, piirustusta, voimistelua ja käsitöitä.

Artjärwen pitäjässä on omissa huoneissa kansakoulu, yhteinen pojille ja tytöille, jotka käywät koulussa kufin nuoroviikkonsa. Opetusta antaa opettaja. Lukuvuotta on kestänyt 27 viikkoa 24 p:stä lokakuuta 1871 aina 1 päivään asti keřakuuta 1872.

Asetuksessa määrätystä oppiaineista on kokonaan jäänyt pois muoto- ja luonnonoppi, piirustus, voimistelu ja käsitöet. Eri tyttökoulu, jolle valtioapu on määrätty, ei ole vielä avattu.

Borneesin kappelissa on kansakoulu, yhteinen pojille ja tytöille, seminarin käyneen opettajan johdolla. Kevätlukukauden alusta on koulu ollut omisja vasta rakennetuissa huoneissaan. Lukuvuotena on koulu 2 osastolla ollut toimesta 33 viikkoa. Kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa on opetusta annettu, paitsi käsitöissä; voimistelua ei myöskään ole ollut työssä.

Elimäen pitäjässä on Peippolan ja Mustilan reissitiloilla omisja huoneissa yhteinen koulu pojille ja tytöille seminarin käyneen opettajan ja virkatoimittavan apuopettajattaren johdolla. Koulu, joka opettajan puutteessa oli suljettuna syyslukukaudella, on ollut kevätlukukaudella toimesta 21 viikkoa. Baitti muoto-opissa ja piirustuksessa sekä käsitöissä pojille, on opetusta annettu kaikissa ajetuksenmukaisesti määrättyissä aineissa.

Espoon pitäjän kansakoulut, joille valtioapua on myönnetty ja joilla on omat huoneet, eivät vielä ole ryhtyneet toimeensa.

Helsingin pitäjässä on omisja huoneissa kaksi vähäisempää kansakoulua, toinen pojille ja toinen tytöille. Kumpikin koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 37 viikkoa. Opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa ja piirustuksessa kummasjatin koulussa sekä käsitöissä poikakoulussa. Opetuskielenä on ruotji. — Rönigstedtin kartanossa avattiin kolmas koulu, yhteinen pojille ja

tytöille, lokakuussa 1872. Opetusta on antanut seminaarin käynyt opettajatar kummallakin kielellä.

Jugon pitäjässä on omissa huoneissa kansakoulu poikia varten, joka lukuvuotena on 2 osastolla ollut toimesta 28 viikkoa. Opetusta on annettu muissa määrättyissä aineissa, paitsi piirustusta, voimistelua ja käsitöitä. Opetuskielenä on ruotji.

Titin pitäjässä on omissa huoneissa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Opettaja on seminaarin käynyt. Kumpikin koulu on 2 osastolla ollut toimesta 31 viikkoa. Opetuksen määräämistä oppiaineista ovat seuraavat jääneet pois: muoto-oppi, luonnonoppi, piirustus ja voimistelu, sekä poikakoulussa myöskin käsityöt.

Karjan pitäjälle on valtioapu myönnetty opettajataarta varten, mutta koulua ei ole vielä avattu.

Karjalohjan pitäjän kansakoulu, joka on saanut valtioapua opettajalle, ryhtyy toimeensa 1873 vuoden alusta.

Kyrkslätin pitäjässä on vuokratuissa huoneissa vähäisempi kansakoulu poikia ja toinen tyttöjä varten. Opettajatar on seminaarin käynyt. Tyttökoulu avattiin 25 p:nä syyskuuta 1871 ja suljettiin lukuvuoden päätettyä 31 p:nä toukokuuta 1872; poikakoulu suljettiin kesäkuun 7 p:nä. Kumpikin koulu on 2 osastolla ollut toimesta 31 viikkoa. Opetuksen määräämistä oppiaineista on poikakoulussa jäänyt pois historia, luonnonoppi, voimistelu ja käsityöt sekä tyttökoulussa historia, muoto-oppi ja luonnonoppi. Opetuskielenä on ruotji.

Viljendalin kappelissa on omissa huoneissa kaksi kansakoulua, toinen tytöille, toinen pojille. Sekä

opettaja että opettajatar ovat virka-toimittavia. Lukuvuoden kuluessa, jota kesti 37 viikkoa, alkaen 1 p:nä lokakuuta 1871 ja päättyen 4 p:nä toukokuuta 1872, on opetusta annettu muissa määrättyissä aineissa, paitsi muoto-opissa, luonnonopissa, piirustuksessa, voimistelussa ja, poikakoulussa, käsitöissä.

Bohjan pitäjässä on kaksi vähäisempää suomalais-ta kansakoulua, toinen poikia, toinen tyttöjä warten, joissa suomi on opetuskielenä. Rumpikin koulu on ollut lukuvuotena 1871 - 1872 wuokratuissa huoneissa, mutta tämän lukuvuoden alusta yhteisessä undessa kouluhuoneessa. Opettaja on seminarin käynyt. Rumpikin koulu on ollut toimesta 34 viikkoa, 1 p:stä syyskuuta 1871 aina 5 päivään kesäkuuta 1872. Opetusta on annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi käsitöissä poikakoulussa ja voimistelussa tyttökoulussa. Tämän lukuvuoden alusta on ruotsalainenkin koulu ryhtynyt toimien.

Mäntsälän pitäjän kansakoulu, joka on perustettu sekä pidetään voimassa kirkkoherra Chruosin testamenttaamau koulurahaston varoilla ja kuuluu testamentintekijän määrätyn mukaan Porvoon tuomiokapitulin katsannon alle, jakautuu poikakouluun ja tyttökouluun, kumpainkin 3:lla osastolla, joissa käwi: edellisessä 26 poikaa, jälkimäisessä 38 tyttöä. Kansakoulunasetuksessa määrättyistä oppiaineista ei ole kumpaisessakaan koulussa muoto-oppia ja voimistelua lukuvuoden kuluessa opetettu; tyttökoulussa ei ole myöskään käsitöitä harjoitettu.

Rummen kappelissa on yhteinen koulu pojille sekä tytöille, joka awattiin 26 p:nä tammikuuta 1872 ja tällä lukuvuodella oli toimesta kesäkuun 3 päivään asti. Opetukseen, jota yksi opettaja on antanut, ei

ole asetuksen määräämistä aineista kuulunut historia, muoto-oppi, luonnontieto eikä piirustus; käsitöitä on harjoitettu ainoastaan tyttöjen kansa ja voimistelua poikien kansa.

Olimattilan pitäjässä on 6 eri kansakoulua, joista 5:llä on apurahoja yhteisistä varoista. Kaikki koulut ovat yhteisiä sekä pojille että tytöille. Ainoastaan Kuivannon koulu on lukuvuoden kuluessa ollut omiessa huoneissaan, muuttanut vuokratuissa; Järviskunnan koulupiirissä on koulutalo jo rakennettu ja toista rakennetaan paraita Heinämaan piirikunnassa. Tänä vuonna, jollakaa koulut olivat toimesta 31 viikkoa, lopetettiin näissä kouluissa toukokuun alussa ja kesäpäivillä. — Kuivannon koulupiiri. Opettaja on seminarin läpikäynyt. Kaikissa asetuksen määräämissä aineissa on opetusta annettu, paitsi käsitöissä. — Kirkonkylän koulupiiri. Opettajatar on seminarin läpikäynyt. Opetusta on annettu kaikissa määrättyissä aineissa, paitsi muoto-opissa ja voimistelussa. — Heinämaan koulupiiri. Seminarin läpikäynyt opettaja on antanut opetusta muissa määrättyissä aineissa, paitsi luonnontieteissä, voimistelussa ja käsitöissä. — Tuhtikylän koulupiiri. Toistaiseksi otettu opettaja on opettanut kaikissa muissa määrättyissä aineissa, paitsi muoto-opissa, piirustuksessa, voimistelussa ja käsitöissä. — Järviskunnan koulupiiri. Tähän samoin toistaiseksi otettu opettaja on opettanut ainoastaan uskonoppia, lukemista ja kirjotusta, luvunlaskua sekä laulua. — Näillä viidellä koululla on apurahoja yhteisistä varoista. — Pakasten kylässä perustivat kyläläiset tammikuussa 1872 kansakoulun, jolla ei vielä ole apurahoja yhteisistä varoista. Koulussa, jota on hoitanut yksi o-

pettaja ja jossa on käynyt 39 poikaa ja 21 tyttöä, on opetusta annettu tärkeimmissä hyläisemmän kansakoulun aineissa.

Bernajan pitäjä. — Oslomin koulupiirillä on vuokratuisia huoneita kansakoulu, yhteinen sekä poika- että tyttölapsille, opettajattaren johdolla. Koulu avattiin 10 p:nä tammikuuta 1872 ja on lukuvuoden kuluessa ollut 18 viikkoa toimesta, Määrätyistä oppiaineista ei ole opetusta annettu historiaassa, muoto-opissa, luonnontiedossa, piirustuksessa eikä voimistelussa. — Gammelbyn (Wanhankylän) koulupiirin koulu tyttölapsia varten avattiin lokakuussa 1872. — Härkäpään koulupiirissä on samaten tyttökoulu, joka avattiin samalla kertaa kuin edellinenkin. — Sarflahden koulupiiri. Koululla täällä, jonka Sarflahden kartanon omistaja on perustanut ja pitää voimassa, on väliaikaiset huoneet mainituksa kartanossa; rahasto eritseen koulutalon rakentamista varten on perustumaisillaan. Seminarin läpi käyneen opettajattaren johdolla on koulu lukuvuotena ollut toimesta 31 viikkoa, 16 p:stä syyskuuta 1871 15 päivään asti toukokuuta 1872, siten että pojat ovat siinä käyneet 3 ja tytöt samoin 3 päivää viikossa. Asetuksen määrätyistä oppiaineista ovat lukuvuoden aikana jääneet pois historia, muoto-oppi, luonnoppi, piirustus ja voimistelu. Opetuskielenä kaikkissa Bernajan kansakouluissa on ruotsi.

Bohjan pitäjä. Omissa vasta rakennetuissa huoneissa on kunnalla kansakoulu poikia varten, joka avattiin 15 p:nä marraskuuta 1871 ja on ollut toimesta 26 viikkoa, 15 päivään asti kesäkuuta 1872, jolloin lukuvuosi päätettiin. Asetuksen määräämistä oppiaineista ovat jääneet pois muoto-oppi, luonnoppi,

oppi, piirustus ja käsityöt. Opetuskielenä ruotsi. —
 Eiskarsin ruusilla on omia huoneissa kansakoulu,
 yhteinen pojille ja tytöille, joka syyslukukaudella, semi-
 narin käyneen warjinaisen opettajattaren E. Wörsténin
 taudin ja kuoleman tähden, oli ainoastaan muu-
 tania miikkoja toimesta. Kevätlukukaudella on ope-
 tusta antanut virkaatoimittava opettajatar. Koulu
 on ollut toimesta koko lukuvuoden, siis 20 miikkoa
 kaikkiansa. Oppilaat, jaettuina kahteen osastoon ja
 kahden koulua kumpikin sukupuoli joka toinen päivä,
 ovat saaneet opetusta muissa asetuksemukaisesti mää-
 rätyissä aineissa, paitsi historiassa, muoto-opissa, pii-
 rustuksessa ja käsityöissä. Opetuskielenä on ruotsi.

Bufulan kappelille on myönnetty valtioapua
 opettajalle, mutta koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Pyhäjäjärven kappelin kansakoulu, jolla oli wal-
 tioapua, on suljettu opettajan puutteessa.

Sammatin kappelissa on omia huoneissa po-
 jille ja tytöille yhteinen koulu, jossa opetusta antaa
 opettaja. Koulu on lukuvuoden kuluessa 2 luokai-
 sena ollut toimesta 32 miikkoa, siten että pojat ovat
 käyneet siinä toisen puolen miikkoa, tytöt toisen. O-
 petusta on annettu kaikissa aineissa määrättyissä
 aineissa, paitsi muoto-opissa ja käsityöissä.

Sipoon pitäjässä on vuokratuissa huoneissa
 kansakoulu tytöille seminariin läpi käyneen opettajan joh-
 dolla. Koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta
 35 miikkoa. Opetusta on annettu kaikissa aineissa
 määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa. Opetus-
 kielenä on ruotsi.

Siuntion pitäjässä on omia huoneissa kansa-
 koulu pojille. Lukuvuoden kuluessa, joka päätettiin

1 p:nä kesäkuuta, on koulu ollut toimesta 37 viikkoa, jolloin opetusta on annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi historiassa, muoto-opissa, luonnonopissa ja voimistelussa. Opetuskielenä on ruotsi.

Wihdin pitäjässä on monokratuisissa huoneissa koulu kummankin sukupuolen lapsille. Poikakoulu avattiin 4 p:nä syyskuuta ja tyttökoulu 2 p:nä lokakuuta 1871. Lukuvuosi päätettiin edellisessä, jossa oli ollut 2 osastoa, 15 p:nä kesäkuuta 1872, jolloin koulu oli ollut toimesta 37 viikkoa, jälkimmäisessä 8 p:nä kesäkuuta, 30½ viikon toimiajan perästä myöskin 2 osastolla. Asetuksessa määrättyistä oppiaineista ovat jääneet pois muoto-oppi, piirustus ja voimistelu, tyttökoulussa myöskin laulu ja voimistelu.

Turun ja Porin läänissä:

Berniön pitäjällä on Teijon ruukilla omista huoneistaan koulu poikia warten, joka lukuvuoden kuluessa on ollut 42 viikkoa toimesta ja jossa opetusta molemmilla kielillä on annettu kaikissa asetusmukaisesti määrättyissä aineissa, paitsi muoto-opissa. — Syyskuun w. 1872 avattiin Berniön kirkonkylässä kaksi koulua, toinen tyttöjä, toinen poikia warten. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneet.

Dragsfjerdin kappelilla on Dahlsruukilla omista huoneistaan kaksi koulua, toinen poikia, toinen tyttöjä warten. Opettajatar on seminarin läpi käynyt. Koulut ovat lukuvuoden kuluessa, jota kesti syyskuun 11 p:stä 1871 kesäkuun 1 päivään 1872, olleet 35 viikkoa toimesta, kumpainentkin kahdella osastolla. Asetuksen määräämistä aineista ei ole kumpai-

seksijakaan opetettu muoto: eikä luonnonoppia: poika-
koulussa ei myöskään voimistelua eikä käsitöitä, eikä
tyttökoulussa piirustusta. Opetuskielenä on ruotji.

Halikon pitäjä on saanut apua yhteisistä wa-
roista sekä opettajalle että opettajattarelle. Vuoden
kuluessa on kumminikin ainoastaan opettajatar ollut
palkattu, joka on pitänyt yhteistä koulua pojille sekä
tytöille. Syyslukukauden alusta 1872 on eri poika-
koulu ollut toimesta opettajan johdolla.

Hinnerjoen kappelissa awattiin koulu 8 p:nä
syyskuuta 1872 vuokratuisissa huoneissa. Omat koulu-
huoneet ovat rakennettavina.

Huittisten pitäjä on 30 p:nä Elokuuta 1871
saanut yhteisistä varoista apurahoja opettajalle, waan
koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Karkun pitäjä on saanut apurahoja opettajalle,
waan koulu ei ole vielä alkanut tointansa.

Kokemäen pitäjä on saanut apurahoja sekä o-
pettajalle että opettajattarelle, mutta ainoastaan poika-
koulu on ollut toimesta, joka awattiin syksyllä 1872
seminarin läpi käyneen opettajan johdolla.

Kaitilan pitäjä on saanut apurahoja sekä opet-
tajaa että opettajatarta warten. Koulu on aiottu a-
wattawaksi 1873 vuoden alussa.

Punkalaitumen pitäjällä on vuokratuisissa huo-
neissa yhteinen kansakoulu pojille sekä tytöille semina-
rin läpi käyneen opettajan ja tyttöjen käsitöitä war-
ten w.t. opettajattaren johdolla. Koulu, jossa opetus
päätettiin 6 p:nä kesäkuuta 1872, oli ollut toimesta 35
viikkoa. Ujetuksen määräämistä oppiainesta ei his-

toriaa, muoto-oppia, piirustusta eikä voimistelua ole lukuvuoden kuluessa opetettu.

Saltwikin pitäjä on saanut apurahoja opettajattarelle. Vakinaista kansakoulua ei lukuvuoden kuluessa voitu avata, opettajattaren puutteen tähden.

Sundin pitäjällä on vuokratuisja huoneissa kansakoulu, yhteinen sekä pojille että tytöille, opettajattaren johdolla. Oma koulutalo on päätetty rakentaa. Koulu avattiin 20 p:nä tammikuuta 1872 ja suljettiin täksi lukuvuodeksi 15 p:nä kesäkuuta. Poikia opetetaan edellisen päivän aamupäivällä ja seuraavan päivän iltapäivällä; tyttöjä edellisen päivän iltapäivällä ja seuraavan päivän aamupäivällä. Asetuksen mukaisesti määrättyistä oppiaineista ei muoto-oppia, piirustusta eikä voimistelua, eikä poikakoulussa käsitöitäkään ole opetettu. Opetuskielenä on ruotsi.

Thrmään pitäjä on saanut apurahoja opettajaa sekä opettajattarta varten. Koulu ei ole alkanut toimintansa.

Ulfelan pitäjä on saanut apurahoja palkanavuksi opettajalle. Koulu ei ole alkanut toimintansa.

Westanfjerdin kappeli on saanut apurahoja opettajalle, vaan koulu ei ole vielä alkanut toimintansa.

Mhnämäen pitäjä on 13 p:nä marraskuuta 1871 saanut apurahoja opettajalle ja koulu alkoi toimintansa omassa koulutalossa 8 p:nä elokuuta 1872.

Sämeenslinnan läänissä:

Alaan pitäjällä on omia huoneissa koulu, yhteinen pojille ja tytöille, opettajan ja opettajattaren johdolla, joista edellinen on seminarin läpi käynyt. Opettaja on antanut opetusta vähäisemmällä, opettajatar alhaisemmalla osastolla. Luvuvuosi alkoi 9 p:nä lokakuuta 1871 ja päättyi 1 p:nä kesäkuuta 1872. Koulunkäynti on ollut hyvin epäjäännöllistä, sillä lapset ovat suurissa määrin laiminlyöneet sitä. Asetuksessa määrätystä oppiaineista ovat jääneet pois muotooppi, historia, piirustus ja voimistelu.

Birkalan pitäjässä, jolle on myönnetty apuraha opettajaa varten, ei ole vielä tänä luvuvuotena ollut koulua toimesta.

Hattulan pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kaksi koulua, toinen tytöille ja toinen pojille; omain kouluhuoneiden rakentamista varten löyhty jo rakennusrahasto. Luvuvuoden kuluessa, jota kesti 28 p:stä elokuuta 1871 7 päivään kesäkuuta 1872, ovat koulut olleet toimesta 37 viikkoa, kumpikin 2 osastolla. Opetusta on annettu muissa asetusmukaisesti määrättyissä aineissa, paitsi historiaa, muoto-opissa ja voimistelussa.

Hauhon pitäjällä on vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu. Opettaja on seminarin läpi käynyt. Opetusta on annettu kaikissa säädetyissä aineissa, paitsi käsittöissä.

Hauhojärven pitäjällä on omia huoneissa kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille. Opettaja on seminarin läpi käynyt. Kumpikin koulu, jaettuna

lahteen osastoon, on lukuvuoden kuluessa ollut toimesia 37 viikkoa. Opetusta on annettu kaikissa muissa jäädytyksissä aineissa, paitsi muoto-opissa ja piirustuksessa; tyttökoulussa ei ole myöskään käsitöitä opetettu.

Hollolan pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kolme koulua, yhteistä pojille ja tytöille. Kaksi uutta kouluhuonetta on päätetty rakennettaviksi. Koulut ovat lukuvuoden kuluessa, joka alkoi 2 p:nä lokakuuta 1871 ja päättyi toukokuuhun 1872, olleet toimesia 30 viikkoa. — Pyhäniemen koulupiirissä antaa opetusta seminarin läpi käynyt opettajatar. Paitsi muotooppia ja voimistelua on opetusta annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, oppilaiden ollessa jaettuina 3 osastoon. — Untilan koulupiiri. Opettaja on seminarin läpi käynyt. Oppilaille, jotka ovat olleet jaettuina 2 osastoon, on opetettu kaikkia ajetuksessa määrättyjä aineita, paitsi historiaa. — Lahden koulupiirillä on myöskin opettaja. Ajetuksen määräämistä oppiaineista ovat jääneet pois muoto-oppi ja voimistelu. Oppilaat ovat olleet jaettuina 2 osastoon. — Raskin koulupiirille on myönnetty apuraha yhteisistä varoista opettajattarta varten, mutta koulu on suljettu sopivan opettajattaren puutteessa.

Janakalan pitäjällä on kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille; edellinen omista huoneista, jälkimmäinen, jossa opetusta antaa seminarin läpi käynyt opettajatar, vuokratuissa huoneissa. Tyttökoululle rakennetaan kumminkin jo omaa koulutaloa. Koulut ovat lukuvuoden kuluessa 2 osastolla olleet toimesia 32 viikkoa. Opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muotooppia kummassakin koulussa ja laulua tyttökoulussa.

Jokioisten kappelilla on omisja huoneisja pojille ja tytöille yhteinen kansakoulu, jossa opetusta antaa seminarin läpi käynyt opettaja. Lukuvuotta, joka alkoi 4 p:nä syyskuuta 1871 ja päättyi 31 p:nä toukokuuta 1872, kesti 35 viikkoa. Kahteen osastoon jaetuille oppilaille on opetettu kaikkia ajetuksen määräämiä aineita, paitsi voimistelua tytöille. Käsitöitä ovat tytöille opettaneet asiaa harrastavaiset naiset paikkakunnalla.

Jämjän pitäjällä on vuokratuisja huoneisja kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Lukuvuotta on kestänyt 35 viikkoa. Oppilaat poikakoulusja ovat olleet jaettuina 2 osastoon. Ajetuksen määräämistä oppiaineista ovat kunnasjakin koulusja jääneet pois muoto-oppi ja käsitöt; tyttökoulusja myöskin piirustus ja voimistelu.

Kalvolan pitäjän kansakoulu, jolle valtioapu opettajaa varten on myönnetty, avattiin lokakuussa 1872.

Kangasalan pitäjässä on, sittemmin sen entinen Ahlmanin poikakoulu kirkkoluokan alusta muutettiin ylhäisemmäksi kansakouluksi ja sai apurahoja yhteisistä varoista, kaksi ylhäisempää kansakoulua, toinen pojille, toinen tytöille. Koulut, yhteisessä omassa koulutalossa, ovat, kumpikin 2 osastolla, olleet toimessa 30 viikkoa lukuvuoden kuluessa, joka alkoi 11 p:nä syyskuuta 1871 ja päättyi 17 p:nä toukokuuta 1872. Ajetuksen määräämistä oppiaineista on poikakoulusja jäänyt pois luonnonoppi, piirustus ja käsitöt sekä tyttökoulusja muoto-oppi, laulu ja käsitöt.

Rosken kappeli on saanut valtioapua opettajaa varten, mutta koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Ropen pitäjällä on omissa huoneissa kaksi kansakoulua, toinen pojille, toinen tytöille. Opettaja ja opettajat ovat kumpikin seminarin läpi käyneitä. Koulut, kumpikin kolmella osastolla, ovat olleet toimesta 30 viikkoa lukuvuoden kuluessa, joka alkoi 2 p:nä lokakuuta 1871 ja päättyi 18 p:nä toukokuuta 1872. Opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa ja piirustuksessa tyttökoulussa.

Ruopioisten kappelille on myönnetty valtioapua opettajataria varten, mutta koulua ei ole vielä auttu.

Rastolan pitäjässä on Roiskalan kartanossa omissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen kansakoulu, jossa opetusta antaa seminarin läpi käynyt opettajatar. Oppilaat ovat olleet jaettuina 2 osastoon, ja ajetuksen määräämistä aineista on jäänyt pois muoto-oppi ja voimistelu.

Rihweden pitäjällä on omissa huoneissa poikakoulu, joka virkaa toimittavan opettajan johdolla on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 32 viikkoa. Ajetuksessa määrättyistä oppiaineista ovat jääneet pois historia, muoto-oppi, luonnonoppi, piirustus, laulu, voimistelu ja käsitöät.

Radasjoen pitäjälle on myönnetty valtioapua sekä opettajaa että opettajataria varten, mutta lukuvuoden kuluessa on ollut toimesta ainoastaan poikakoulu vuokratuissa huoneissa. Opetusta on annettu kaikissa säädetyissä aineissa, paitsi käsityöissä.

Ruoweden pitäjällä on omisja waista rakennetuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Lukuvuosi alkoi 27 p:nä syyskuuta 1871 ja päättyi 17 p:nä toukokuuta 1872, kestittyään 26 wiikkoa. Oppilaat oliwat jaettuina 2 osastoon. Opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa ja piirustuksessa.

Sääksmäen pitäjällä on omisja huoneissa pojille ja tytöille yhteinen kansakoulu, opettajan johdolla. Koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 36 wiikkoa 3 osastolla. Ajetuksen määräämistä oppiaineista ovat jääneet pois muoto-oppi, piirustus, voimistelu ja käsityöt.

Tammelau pitäjällä on omassa koulutalossa kaksi koulua, toinen tytöille, toinen pojille. Sekä opettaja että opettajatar owat seminarin läpi käyneitä. Opetusta on poikakoulussa, joka on ollut jaettuna 2 osastoon, annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, ja tyttökoulussa kaikissa muissa, paitsi muoto-opissa.

Teiskon kappelissa on waista rakennetuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Oppiaikaa on kestänyt 29 wiikkoa. Opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa.

Tottijärwen kappelin kansakoulu, joka nauttii waltioapua opettajaa warken, awattiin syyskuulla 1872.

Tyrwännön kappelissa on pojille ja tytöille yhteinen koulu, joka awattiin 1 p:nä marraskuuta 1871 ja kaksi lukuvuodeksi suljettiin 8 p:nä kesäkuuta 1872. Opetusta antaa opettaja. Pojat ja tytöt kähwät kou-

lua tulin muorowiikkonsa. Opetusta on annettu kaitisja asetuksen määräämissä aineissa, paitji piirustusseissa ja käsitöissä. Oppilaat ovat olleet jaettuina 2 osastoon.

Urjalan pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kaffi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Tyttökoulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 32 wiikkoa. Poikakoulu avattiin opettajan puutteesta vasta 2 p:nä helmikuuta 1872. Kumpikin koulu on jaettu 2 osastoon. Opetusta on annettu muissa asetusten määräämissä aineissa, paitji muoto-opissa tyttökoulussa ja piirustuksessa poikakoulussa.

Wanajan pitäjällä on omassa koulutalossa pojille ja tytöille yhteinen koulu, seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Wiime lukuvuoden aikana oli koulu 3 osastolla toimesta 34 wiikkoa. Opetusta on annettu kaitisja asetusten määräämissä aineissa.

Wiipurin läänissä:

Antrean pitäjän kankakoulu, joka on saanut waltioapua opettajataria warten, on ensimmäisen opettajattaren kuoleman jälkeen ollut suljettuna.

Koiviston pitäjällä on toistaiseksi vuokratuissa huoneissa kaffi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Opettaja on seminarin läpi käynyt. Lukuvuosi, joka alkoi 1 p:nä joulukuuta 1871 ja päättyi 29 p:nä toukokuuta 1872, kesti 36 wiikkoa. Säädettyistä oppiaineista ei ole kummasjakaan koulussa opetettu piirustusta eikä voimistelua, poikakoulussa ei myöskään käsitöitä.

Koulunjohtokunta on kumminkin jo ryhtynyt toimiin työpajan ja tarpeellisten työkalujen hankkimiseksi.

Hiitolan pitäjällä on kaksi koulua, toinen pojille, toistaiseksi vuokratuissa, toinen tytöille omissa huoneissa. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Tyttökoulu avattiin 22 p:nä marraskuuta 1871, poikakoulu 2 p:nä maaliskuuta 1872; kumpikin koulu suljettiin toukokuun 18 p:nä, jolloin edellinen oli ollut toimesta 22, jälkimmäinen 11 viikkoa. Kummassakin koulussa on asetuksen määräämistä oppiaineista jäänyt pois muoto-oppi, luonnonoppi ja piirustus; poikakoulussa myöskin voimistelu ja käsityöt sekä tyttökoulussa historia.

Impilahden pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Koulut ovat lukuvuoden aikana olleet toimesta 26 viikkoa. Asetuksen määräämistä oppiaineista ovat kummassakin koulussa jääneet pois historia ja luonnonoppi, poikakoulusta myöskin käsityöt ja tyttökoulusta muoto-oppi.

Sohanneksen pitäjällä on Uuraassa vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu virkaa toimittavan, seminarin läpi käyneen, opettajan johdolla. Koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 27 viikkoa, ja opetusta on annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa.

Jääskén pitäjälle on myönnetty palkanapu opettajaa varten, mutta koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Kirmun pitäjässä, joka on saanut valtioapua

sekä opettajalle että opettajattarelle, ei ole myöskään yhtään koulua vielä toimesta.

Kurkijoen pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille, seminarin läpi käyneiden opettajan ja opettajattaren johdolla. Tämä koulutalo on päätetty rakennettavaksi. Koulut, kumpikin 2 osastolla, ovat viimeisenä lukuvuonna olleet toimesta 32 viikkoa. Opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa kummassakin koulussa.

Rhmin pitäjälle on myönnetty valtioapu opettajaa varten, mutta koulu ei ole vielä alkanut toimintansa.

Ruumäen pitäjän kansakoulu, joka nauttii valtioapua opettajaa varten, avattiin syyskuussa 1872.

Ruskealan pitäjän kansakoulu, joka myöskin nauttii valtioapua opettajaa varten, ryhtyi toimintansa syyskuussa 1872.

Räisälän pitäjälle on myönnetty palkanapua sekä opettajaa että opettajattarta varten. Sekä poikakoulu että tyttökoulu avattiin syyskuussa 1872. Edellisessä on seminarin läpi käynyt opettaja.

Sippolan kappelilla on omissa huoneissa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Poikakoulussa, joka lukuvuoden kuluessa on ollut toimesta 32 viikkoa, 21 p:stä elokuuta 1871 6 päivään kesäkuuta 1872, on opetusta, jolloin oppilaat ovat olleet 3:lla osastolla jaettuina, annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi piirustuksessa, voimistelussa ja tähtitieteessä. Tyttökoulussa, joka avattiin syyskuussa 1871,

ei ole muoto-oppia opetettu. — Soweron tehtaalalla awattiin syyskuussa 1872 pojille ja tytöille yhteinen koulu, opettajattaren johdolla.

Walkealan pitäjällä on kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille, edellinen omisja, jälkimmäinen wuokrattuisja huoneisja. Sekä opettaja että opettajatar owat seminarin läpi käyneitä. Koulut owat lufuwnuden aikana, joka alkoi 15 p:nä syyskuuta 1871 ja päättyi 2 p:nä kesäkuuta 1872, olleet toimesja 33 wiikkoa, kumpikin 2 osastolla. Asetuksen määräämistä oppiaineista on tyttökouluisja jäännyt pois historia, muoto-oppi ja woiniastelu.

Wirolahden pitäjällä on omisja huoneisja kaksi kansakoulua, toinen pojille, toinen tytöille. Poikakouluisja on kaksi opettajaa, joista toinen on seminarin läpi käynyt. Tässä kouluisja, jossa lufuwnuosi, alkaen 18 p:nä syyskuuta 1871 ja päättyen 4 p:nä toukokuuta 1872, kesti 30 wiikkoa ja jossa oppilaat owat olleet jaettuina kahteen osastoon, on opetusta annettu kaikkisja asetuksen määräämisjä aineisja. Tyttökoulu awattiin opettajattaren puunteeisja wasta tammiukuun 23 p:nä ja päättyi toimenja täksi lufuwnuodeksi 15 wuon kuluttua 4 p:nä toukokuuta 1872. Säädethistä oppiaineista on jäännyt pois muoto-oppi, historia ja woiniastelu.

Werkalahden pitäjällä on omisja huoneisja kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille, seminarin läpi käyneiden opettajan ja opettajattaren johdolla. Lufuwnuosi, jota kesti 30 wiikkoa, alkoi 8 p:nä lokakuuta 1871 ja päättyi 20 p:nä toukokuuta 1872. Asetuksen määräämistä oppiaineista owat kummasjakin kouluisja jääneet pois muoto-oppi, luonnonoppi ja piirustus;

poikakoulussa myöskin käsityöt ja tyttökoulussa historia. Sitä vastoin on tyttökoulun oppilaille neuvottu myös karjanhoitoa.

Wiipurin maaseurakunnassa on pojille ja tytöille yhteinen koulu, jota 4 päivää viikossa pidetään Terwajoen ja 2 päivää Kasalahden kartaanossa. Tämä koulu on lukuvuoden aikana ollut toimesta 30 viikkoa. Opetusta on annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi historiassa, muoto-opissa ja käsitöissä.

Siitosen kansakoulussa Rymölän tilalla Sortavalan pitäjässä alkoi lukuvuosi 4 p:nä syyskuuta 1871 ja päättyi 30 p:nä toukokuuta 1872. Sekä poikain että tyttöjen osastossa on ollut yksi valmistusluokka ja kolme oppiluokkaa, jota paitsi lastentarhassa on opetettu pieniä lapsia. Opettajia on ollut johtaja, kaksi opettajaa ja kaksi opettajataria, joista yksi opettaja ja yksi opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Opetusta on kummallakin osastolla annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa tyttöjen osastolla. Vuositutkinnoissa oli läsnä 68 poikaa, joista 5 freikan uskoa. Pojat olivat jaettuina eri luokkiin seuraavalla tavalla: valmistusluokalla 21, I luokalla 21, II luokalla 19 ja III luokalla 7. Kotoisin olivat 46 Sortavalan pitäjästä, 9 Sortavalan kaupungista, 4 Impilahdelta, 2 Saakkimasta, 2 Uusniemeltä, 2 Ruskealasta, 1 Riteeltä, 1 Parikkalasta ja 1 Kurkijoelta. — Vuositutkinnoissa läsnä olevista tyttökoulun 42 oppilaasta, joista 3 freikan uskoa, oli lastentarhassa 13 oppilasta, valmistusluokalla 9, I luokalla 6, II luokalla 9 ja III luokalla 5. Kotoisin olivat: Sortavalasta 35, Parikkalasta 2,

Ruskealasta 2, Kiteeltä 1, Kesälahdelta 1 ja Salmista 1.

Mittelin läänissä:

Hartolan pitäjällä on wuokratuisia huoneissa kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille, seminaarin läpi kähneiden opettajan ja opettajattaren johdolla. Koulut awattiin 4 p:nä jhyskuuta 1871 ja ovat lukuvuoden kuluessa olleet toimesta 34 wiikkoa 25 päivään asti toukokuuta 1872, kumpikin 2 osastolla. Asetuksen määräämistä oppiaineista ovat jääneet pois piirustus poikakoulussa sekä muoto-oppi ja voimistelu tyttökoulussa.

Hirvensalmen pitäjällä on wuokratuisia huoneissa Apajalahden tilassa kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille. Kumpikin koulu, jaettuna 2 osastoon, on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 28 wiikkoa. Opetusta on annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa; tytöille on myöskin annettu opetusta karjanhoidossa.

Juwan pitäjässä on, toistaiseksi wuokratuisia huoneissa, kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminaarin läpi kähneitä. Lukuvuoden kuluessa on poikakoulu ollut toimesta 31, tyttökoulu 29 wiikkoa. Asetuksen määräämistä oppiaineista on kummasakin koulussa jäänyt pois historia, muoto-oppi ja luonnonoppi; poikakoulussa myöskin käsitöt.

Toronsin pitäjä. Kirkonkylässä on omaessa koulutalossa pojille ja tytöille yhteinen kansakoulu, seminaarin läpi kähneen opettajattaren johdolla. Koulu on ollut toimesta 34 wiikkoa siten, että pojat ovat käh-

neet koulua toisen ja tytöt toisen viikon. Sekä pojat että tytöt ovat olleet jaettuina 2 osastoon. Opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi voimistelussa. — Huutokosken eli Sekaterinan ruukilla on omassa huoneissa kaksi kansakoulua, toinen pojille ja toinen tytöille, seminarin läpi käyneiden opettajan ja opettajattaren johdolla. Näissä kouluissa, jotka, kumpikin 2 osastolla, lukuvuoden kuluessa ovat olleet toimesta 34 viikkoa, on opetusta annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa tyttökoulussa.

Soutsan pitäjällä on omassa vasta rakennetussa koulutalossa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Opettaja on seminarin läpi käynyt. Lukuvuotta kesti 32 viikkoa, kummankin koulun ollessa jaettuna 2 osastoon. Ajetuksessa määrätystä oppiaineista on kummasakin koulussa jäännyt pois muotooppi ja piirustus, tyttökoulussa sitä paitsi luonnonoppi ja voimistelu.

Rangasniemen pitäjällä on omassa koulutalossa kansakoulu pojille, jossa opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, sekä tyttökoulu, joka opettajattaren puutteessa oli tänä lukuvuonna suljettu, mutta avattiin jälleen syyskuun 1872, jolloin siihen saatiin seminarin läpi käynyt opettajatar.

Kristiinän pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kaksi kansakoulua, toinen pojille, toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Kumpikin koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 32 viikkoa, jolloin opetusta on annettu kaikissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa.

Leivonmäen kappelissa on vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu, virkaa toimittava

tawan opettajan johdolla. Koulusja, jota lukuvuoden kuluessa oli 42 viikkoa toimesta, on opetusta annettu muissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa, luonnonopissa, piirustuksessa, voimistelussa ja käsityöissä.

Mikkelin maaseurakunnassa on omia huoneissa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Opettaja on seminarin läpi käynyt. Koulut, kumpikin 2 osastolla, ovat olleet toimesta 30 viikkoa. Asetuksen mukaisesti määrättyistä oppiaineista on kunnassakin koulussa jäänyt pois muoto-oppi, tyttökoulussa myös historia, jota vastoin tytöille on neuvoittu tarjantoa. Kansakoululle Suonsaaren waimaishuoneessa on waltioapu myönnetty opettajaa warten; koulu awattiin syyskuussa 1872.

Mäntyhärjun pitäjällä on apuraha yhteisistä waroista opettajaa ja opettajataria warten. Koulu, wuokrattuisissa huoneissa, oli ensin lokakuusta 1871 yhteinen pojille ja tytöille seminarin läpi käyneen opettajattaren johdolla. Huhtikuussa 1872 awattiin eri koulu pojille. Opetusta on annettu kaitissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa.

Pietäjämäen pitäjän kansakoulut, toinen pojille ja toinen tytöille, awattiin syyskuussa 1872. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä.

Rantasalmen pitäjällä on myös kaksi kansakoulua, toinen pojille, toinen tytöille. Koulut awattiin syyskuussa 1872. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä.

Sysmän pitäjässä on wuokrattuisissa huoneissa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä.

Lukuvuotta on kestänyt 35 viikkoa, oppilaiden ollessa kunnassakin koulussa jaettuina 2 osastoon. Asetuksen määräämistä oppiaineista on kunnassakin koulussa jäänyt pois piirustus ja voimistelu; poikakoulussa myöskin käsitöet ja tyttökoulussa muoto-oppi ja historia.

Kuopion läänissä:

Karttulan pitäjä. Keskikoululle poikia ja tyttöjä varten Souran ruukilla on valtioapu myönnetty opettajataria varten, mutta koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Kiteen pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille. Kumpikin koulu on lukuvuoden aikana ollut 2 osastolla toimesta 33 viikkoa. Asetuksen määräämistä oppiaineista on jäänyt pois muoto-oppi, piirustus ja voimistelu; poikakoulussa myöskin käsitöet.

Kontiolahden pitäjässä on pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Asetuksessa määrättyistä oppiaineista ei ole opetusta annettu historiaassa, muoto-opissa, piirustuksessa, voimistelussa eikä käsitöissä.

Leppäwirtain pitäjän poikakoulu on omissa huoneissa ja sen opettaja seminarin läpi käynyt. Koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 34 viikkoa. Tyttökoulu avattiin syyskuussa 1872; opettajatar on samoin seminarin läpi käynyt. — Eorjakosken sahalalla on pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 34 viikkoa.

Warkauden pitäjällä on omisja huoneisja kaksj koulua, toinen pojille ja toinen tytöille, kahdella opettajalla ja yhdellä opettajattarella, joka, niinkuin toinen opettajakin, on seminarin läpi käynyt. Koulut owat lukuvuoden kuluessa olleet toimesta 36 viikkoa. Poikakoulu on ollut jaettuna 2 luokkaan; tyttökoulu, jonka yhteydessä on pikkulasten koulu, 3 osastoon. Opetusta on annettu kaksissa ajetuksen määräämisjä aineisja, paitsi muoto-opisja tyttökoulusja.

Viperin pitäjän kansakoulu, pojille ja tytöille yhteinen, oli ennen toimesta opettajattaren johdolla, mutta senjälkeen, kuin waltioapua lisättiin, seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Wiime lukuvuonna ei koulu ollut toimesta opettajan puutteessa, mutta awattiin jälleen syyslukukauden alussa 1872 seminarin läpi käyneen opettajan johdolla.

Pielisjärwen pitäjälle on myönnetty waltioapua sekä opettajaa että opettajataria warten, mutta koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Tohmajärwen pitäjä. Kunnalla on toistaiseksi wuokratuissa huoneisja kaksj koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Opettaja sekä opettajatar owat seminarin läpi käyneitä. Kouluisja, jotka lukuvuoden kuluessa oliwat toimesta 34 viikkoa, on opetusta annettu muissa ajetuksen määräämisjä aineisja, paitsi muoto-oppia ja poikakoulusja käsitöitä. — Wärttilän ruukilla on wuokratuissa huoneisja kaksj koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar owat seminarin läpi käyneitä. Lukuvuoden kuluessa owat koulut olleet toimesta 38 viikkoa, kumpikin 2 osastolla. Ajetuksen määräämistä oppiaineista on jäännyt pois muoto-oppi ja piirustus tyttökoulusja.

Waasan läänissä:

Ulahärmän pitäjällä on omiesä huoneisja pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Koulu on lukuvuoden kuluessa, joka alkoi lokakuun alussa 1871 ja päättyi 15 p:nä toukokuuta 1872, ollut toimesta 28 viikkoa 3 osastolla. Opetusta on annettu kaikkisja asetuksen määräämisjä aineisja, paitsi maantiedosja.

Ulamuden seurakunnalla on omiesja vastarekennetusja koulutalosja pojille ja tytöille yhteinen koulu, jossa opetusta antaa seminarin läpi käynyt opettaja. Koulu, jossa on valmistusosasto ja 2 oppiosastoa, on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 35 viikkoa. Paitsi voimistelua, on opetusta annettu kaikkisja asetuksen määräämisjä aineisja. Vasten luku, joka kewätlukukaudella aleni asetuksenukaiasta alemmaksi, on syyslukukauden alussa 1872 melkoisesti lisäännyt, jonka vuoksi koulu jatkaa tointansa. Oppilaiden luvun wähenemiseen ja lisäämiseen oli luultawasti syynä se, että koulujohdokunta lukuvuonna 1871—1872 näki tarpeelliseksi ottaa koulumaksua puiden ostoksi, jonka kuluuoin kunta nyt suorittaa.

Rokkolan maaseurakunnalla on omiesja huoneisja pojille ja tytöille yhteinen koulu, jossa opetusta antaa opettajatar. Lukuvuotta, alkaen 1 p:stä syyskuuta 1871 ja päättyen 30 p:nä huhtikuuta 1872, kesti 30½ viikkoa, oppilaiden ollesja jaettuina 2 luokkaan. Opetusta on annettu kaikkisja asetuksen määräämisjä aineisja, paitsi piirustusta ja voimistelua. Opetuskielenä on ruotsi.

Ilmajoen pitäjällä on omassa koulutalossa pojille ja tytöille yhteinen koulu, seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Kuluvuoden kuluessa, jota kesti 32 viikkoa, alkaen 13 p:nä syyskuuta 1871 ja päättyen 1 p:nä kesäkuuta 1872, on opetusta annettu muissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi käsitöitä: oppilaat ovat erillisten edistysten mukaan eri aineissa olleet jaettuina 2 tai 3 osastoon.

Jurvan pitäjälle on myönnetty valtioapu opettajaa varten, mutta koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Karstulan kappeli. Samoin kuin edellinen.

Rauhajärven kylä Lappajärven pitäjässä. Samoin kuin edellinen.

Reunuun pitäjällä on vuokratuissa huoneissa kaksi koulua, toinen pojille, toinen tytöille. Sekä opettaja että opettajatar ovat seminarin läpi käyneitä. Kuluvuoden kuluessa on kumpikin koulu ollut toimesta 28 viikkoa. Lapset, jaettuina poikakoulussa eräissä aineissa aina 4:kin osastoon ja tyttökoulussa useammissa aineissa 3 osastoon, ovat saaneet opetusta kaikissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa, jota ei ole opetettu kummasjakaan koulussa, ja luonnonopissa poikakoulussa.

Ruunupyhyn pitäjällä on vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu, jossa opetusta antaa opettaja. Kuluvuotta on kestänyt 30 viikkoa. Ilmoitus oppiaineista puuttuu. Opetuskielenä on ruotsi.

Saigian pitäjällä on omassa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opetta-

jan johdolla. Koulussa, joka lukuvuoden kuluessa on ollut toimesta 28 viikkoa 2 osastolla, on opetusta annettu kaikkissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi käsitöissä.

Rapuan pitäjällä on omassa koulutalossa pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Lukuvuotta, joka alkoi 2 p:nä lokakuuta 1871 ja päättyi 10 p:nä toukokuuta 1872, kesti, lukiin yhteen sen koulukauden, jona opettaja oli pitänyt pikkulasten koulua, 35 viikkoa. Oppilaat, jaettuina 3 osastoon, ovat saaneet opetusta kaikkissa ajetuksen määräämissä aineissa.

Rankaan pitäjällä on vuokratuissa huoneissa poikakoulu, jossa opetusta antaa seminarin läpi käynyt opettaja. Lukuvuoden kuluessa on koulu ollut 30 viikkoa toimesta 2 luokalla, ja opetusta on annettu kaikkissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa. Syyslukukaudesta 1872 alkaen on tyttökoulun ollut toimesta.

Wähäkylän pitäjällä on omassa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen kansakoulu, jossa opetusta antaa opettaja. Koulu on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 26 viikkoa 1 p:stä lokakuuta 1871 15 päivään toukokuuta 1872. Oppilaille, jotka muuttamisesta aineissa ovat olleet jaettuina 2 osastoon, on opetusta annettu kaikkissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-opissa.

Sohtajan pitäjällä on vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu, seminarin läpi käyneen opettajattaren johdolla. Lukuvuotta kesti 37 viikkoa. Opetusta on annettu 2 luokkaan jaetuille oppilaille kaikkissa ajetuksen määräämissä aineissa, paitsi

historiasa, muoto-opissa ja piirustuksessa. — Wäliwirteen koulupiirille on waltioapu myönnetty opettajaa warten, mutta koulu ei ole vielä tullut toimeen.

Multian kappelin kansakoulu, jonka omalle tilalleen on perustanut tilanomistaja M. Nuoronen ja joka on yhteinen pojille ja tytöille, on lukuvuoden kuluksa ollut toimeksa 28 viikkoa 1 luokalla, jossa kewätlukukaudella oli 2 osastoa. Asetuksen määräämistä oppiaineista owat jääneet pois historia, muoto-oppi ja piirustus.

Munjalon pitäjän ylhäisempi kansakoulu, opettajan Swedbergin perustama, yhteisillä waroilla rakennettuja erithjessä koulutalossa, on lukuvuoden kuluksa ollut toimeksa 28 viikkoa, jona aikana opetusta on annettu pojille sekä tytöille. Oppilaat owat muutamissa aineissa olleet jaettuina 2 luokkaan. Asetuksen määräämistä oppiaineista on jäänyt pois piirustus ja käsityöt; myös on edistyneemmille oppilaille annettu opetusta algebrassa. Oppilaista oli kotoihin 34 Munjalosta, 11 Wöhristä, 6 Korkolan maaseurakunnasta, 4 Orwaisien kappelista, 3 Tepon kappelista, 2 Härmän kappelista, 2 Uudenkaarlebyn maaseurakunnasta, 1 Matjaunnaasta, 1 Korttesjärweltä, 1 Närpiöstä ja 1 Pietarsaaresta.

Saarijärwen pitäjä. Wuokratuissa huoneissa on kunnalla kaksi koulua, toinen pojille ja toinen tytöille. Poikakoulu oli kumminkin, seminarin läpi käyneen opettajan M. Warwikan luostua, toimeksa ainoastaan syyslukukaudella; kewätlukukaudella käwi sen sijaan tyttökouluksa muutamia poikiaakin. Lukuvuoden kuluksa on tämä koulu, kahden opettajattaren johdolla, ollut 30 viikkoa toimeksa 3:lla luokalla. Opetusta

ou annettu laeissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-oppia. — Pyhtönmäen koulupiirissä on vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu opettajan johdolla. Koulunkäynti on lukuvuoden kuluessa ollut hyvin epäsäännöllistä. Asetuksen mukaisista oppiaineista on jäänyt pois historia. — Ronginkankaan koulupiirissä on vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu. Opettajan johdolla on koulu, 2 luokkaisena, ollut toimesta 36 viikkoa. Oppiaineina ovat olleet kaikki asetuksen määräämät.

Seinäjoen kappelissa on pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Lapset, 2 luokkaan jaettuina, ovat saaneet opetusta laeissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-oppia.

Isokyrön kansakoulu, joka on nauttinut valtiopuolia opettajaa warten, on jonkun ajan ollut toimesta mutta nyt, opettajan puutteessa, suljettu.

Wiitasaaren pitäjällä on pojille ja tytöille yhteinen kansakoulu, seminarin läpikäyneen opettajan johdolla. Koulu, sijoitettuna kääpäntaloon, on lukuvuoden kuluessa ollut toimesta 36 viikkoa, 4 p:stä syyskuuta 1871 8 päivästä kesäkuuta 1872. Lapset ovat olleet jaettuina kahteen osastoon ja saaneet opetusta laeissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi muoto-oppia; sitä wastoin on opetettu myöskin wirtikanteen soittoa.

Wintalan kappelin kansakoulu, joka nauttii waltiopuolia opettajattarelle, on tauonnut.

Ylikannuksen kappelille on myönnetty waltiopuolia opettajaa ja opettajatarta warten, mutta koulu

ole vielä, opettajain puutteessa, tullut toimeen. Oma koulutalo on rakennettu.

Ätjärin kappelin kansakoulu, jolla oli valtioapu opettajaa warten, oli jonku ajan toimeessa, mutta on nyt suljettu.

Dulun läänissä:

Haapameden pitäjässä on vastarakennetuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu, seminarin läpi käyneen opettajan johdolla. Kuluvuosi alkoi 2 p:nä lokakuuta 1871 ja päättyi 30 p:nä toukokuuta 1872, keitettyään 33 viikkoa. Oppilaat ovat olleet jaettuina kahteen luokkaan, ja opetusta on annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa.

Semin pitäjälle on myönnetty valtioapu sekä opettajaa että opettajatarta warten, mutta koulu ei ole vielä toimeen ryhtynyt.

Vimingan pitäjällä on omaassa tilvestä rakennettu koulutalossa pojille ja tytöille yhteinen koulu seminarin läpi käynyt opettajan johdolla. Koulu on kuluvuoden kuluessa ollut toimeessa 37 viikkoa. Opetusta on annettu kaikissa asetuksen määräämissä aineissa.

Budasjärven pitäjällä on vuokratuissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu, jossa opettaa seminarin läpi käynyt opettaja. Koulu awattiin 28 p:nä helmikuuta 1872 ja oli jitten 14 viikkoa toimeessa. Oppilaat, jaettuina kahteen osastoon, ovat saaneet opetusta kaikissa asetuksen määräämissä aineissa, paitsi luonnonopissa.

Rowaniemen pitäjällä on poikakoulu omassa koulutalossa, jonka kumminkin tulipalo hävitti heinäkuun festipäivöillä. Väliaikaiset huoneet on sen monoksi vuokrattu sekä poika- että vasta perustetulle tyttökoululle. Lukuvuosi alkoi 21 p:nä elokuuta 1871 jotenkin epäjäynnöllisellä koulunkäynnillä ja päätettiin, entisen opettajan eron tähden, jo huhtikuun lopulla. Asetuksen määräämistä oppiaineista on jäänyt pois muoto-oppi ja käsitöt.

Salosten pitäjällä on väliaikaisissa huoneissa pojille ja tytöille yhteinen koulu, opettajan johdolla. Lukuvuosi on kestänyt 40 viikkoa, 24 p:stä elokuuta 1871 12 päivään kesäkuuta 1872. Koulunkäynti on kumminkin ollut epäjäynnöllistä. Opetusta on annettu laillisja asetuksen määräämissä aineissa, paitsi piirustuksessa, laulussa ja käsitöissä.

Simon pitäjän kansakoulu, joka saa valtioapua opettajataralta warten, avattiin syyskuussa 1872. Opettajatar on seminarin läpi käynyt.

Ylläolewasta lyhyestä kertomuksesta näkyyne sekä wästi, että kansamme waurastumiselle sekä aineellisessa että hengellisessä katjannossa tärkeä kansakouluasja on edistynyt viimekuluneellasiin lukuvuodella, huolimatta laisista niistä esteistä, jotka kohtaawat usealta haarakalta. Kansakoulun menestys riippuu kumminkin pääasiallisesti opettajakunnan kelmollisuudesta, tarkoitusemmukaisesta siivistyksestä ja sydämmällisestä, hartaasta uutteruudesta, sekä asiantuntewain tuon tuostakin tekemistä tarkastuksista. Koska maan kansakoulunopettajista ainoastaan puolet owat seminarin käyneitä, ja useimmat heistä, toimeen ryhtyessään, tuskin ammistawatkaan, miten ajannukainen kansakoulu on jär-

jestettävä, niin olisi heidän toimensa tarffa jilmälläpito sitä tarpeellisempi. Koulutoimen Ylihallitus on sennuoksi jo kauan aikonut tehdä Teidän Keisjarilliselle Majesteetillenne alamaisen ehdotuksen kansakoulu-inspehtorien asettamiseksi maalla olevia kouluja warten, 11 §:n mukaan Armollisessa Kansakoulunasetuksessa 11 p:ltä toukokuuta 1866, mutta Ylihallitus on ollut epätiedossa miten tämä tarkastustoimi olisi sopiwinmin järjestettävä, sillä Ylihallitus lunee tietävänsä kuinka waikata on saada useampia hentia, jotka olisiwat edes jotenkin sopiwa näihin tarkastustoimiin. Kansakoulun asia on meillä vielä liian nuori, woidasemme toiwoa, että löythyisi isompi joukko ihmisiä, jotka käsittäwät kansakoulun tarkoituksen ja tuntewat sen ajanmukaisen järjestyksen. Ylihallitus on sennuoksi arwennut sopiwinmaksii ehdotella, että maa jaettaisiin isompiin tarkastuspiireihin, niin että kussakin läänissä olisi yksi tarkastaja, joten vähempi luku tarkastajia tarwittaisiin. Mutta siitä senraa taas waikens löytää semmoisia miehiä, jotka warsinaisilta toimiltaan joutaisiwat tekemään tarkastusmatkoja läänissä lukukauden aikana, jolloin ne juuri olisiwat tarpeellisimmat. Kaikkein näiden hankaluuksien tähden on Ylihallitus yhä toistaiseksi lykännyt alamaisen ehdotuksen tekemisen Teidän Keisjarilliselle Majesteetillenne 11 §:ssä mainittua Asetusta määrättyjen kansakouluinspehtorien asettamiseksi, waan on sen sijaan kansakoulujen Yli-inspehtori tehnyt niin useita tarkastusmatkoja kuin hänen aikansa ja woimansa owat sallineet.

Useain puutteiden joukossa kansakouluisjamme sekä maalla että kaupungeissa kieltämättä se seikka ei ole wähin huolestuttawa, että woinnistelua, piirustusta ja käsitöitä hywin monessa koulussa on laiminlyöty. Tätä

puutetta on kansakoulujen Yli-inspehtori koettanut poistaa sekä juullisilla opetuksilla ja neuvoilla tarkastussillansa että usein uudistetuilla muistutuksilla opettajille ja koulunjohtokunnille, ja toivottava on, että näitä, kansan maurastumiseksi kähtäynnölliseen työhyn tarpeellisia, harjoituksia kähtetään tästä puolin yleisemmin ja sopivammin kuin tähän saakka. Helsingissä, 31 p. joulukuuta 1872.

S. H. Antell.

B. von Haartman.

Uno Cygnæus.

G. Frösterus.

Carl Synnerberg.

Carl Swibergson.

Helsingissä,

painettu J. Simeliuksen perillisten kirjapainossa, 1874.

Taulu, osoittava ne kansakoulut maalla, joille apurahoja yhteisistä varoista on myönnetty huhtikuun 25 p:stä w. 1861 1872. vuoden loppuun, kuin myös opettajain ja oppilaitten lukumäärän niissä näissä kouluihin, jotka lukuvuonna 1871-1872 olivat toimeksa.

Lääni ja Seurakunta.	Koulupiiri.	Myönnetty apuraho.		Lukuvuonna 1871-1872 toimeksa olleita.		Lukuvuonna 1871-1872 kouluihin määrätty.		Muistutuksia.
		Kissa.	Määrä.	Opettajia.	Oppilaita.	Opettajia.	Oppilaita.	
Uudenmaan lääni.								
Anjalan pitäjä.	Pitäjän.	18 1/2 69	400	—	—	15	14	Pikkulasten koulua pidettiin kesällä.
" "	Bäresä ja Kappelugn.	18 1/2 70	400	—	1	29	21	
Artjärven "	Ummeljoen saha.	18 1/2 71	600	1	—	62	60	
Elämäen pitäjä.	Peippola ja Mustila.	18 1/2 72	400	—	—	—	—	Pikkulasten koulua pidettiin kesällä 39 lapselle.
" "	"	18 1/2 66	1,000	1	1	51	22	
Espoon "	Kirkonkylä.	18 1/2 70	1,000	—	—	—	—	Avattiin koulunsa 1872 20 oppilaalla.
Helsingin "	Kirkonkylä.	18 1/2 69	1,000	1	1	46	38	
" "	Königst.	18 1/2 72	400	—	—	—	—	
Ingon "	Kirkonkylä.	18 1/2 70	600	1	—	38	—	Avattiin koulunsa 1873.
Järven "	Kirkonkylä.	18 1/2 70	1,000	1	1	42	43	
Karjan "	"	18 1/2 72	400	—	—	—	—	
Karjalohjan "	Kirkonkylä.	18 1/2 71	600	—	—	—	—	Pikkulasten koulua kesällä. Ruotsalainen koulu pojille avattiin koul. 1872.
" "	"	18 1/2 71	600	—	—	—	—	
" "	"	18 1/2 70	1,000	1	1	39	23	
Kyrkslätin "	"	18 1/2 70	1,000	1	1	38	27	Pikkulasten koulu kesällä 22 lapselle.
Piljendalin kappeli.	"	18 1/2 70	1,600	1	1	27	29	
Pohjan pitäjä.	Kirkonkylä.	18 1/2 70	1,600	1	1	27	29	
Rummen kappeli.	"	18 1/2 70	600	1	—	40	15	Pikkulasten koulu kesällä 13 lapselle.
Oimottilan pitäjä.	Kuivanto.	18 1/2 68	600	1	—	22	20	
" "	Kirkonkylä.	18 1/2 68	400	—	1	20	28	
" "	Järviskunta.	18 1/2 68	600	1	—	30	31	Pikkul. koulu kesällä 12 l.
" "	Kuhtikylä.	18 1/2 69	600	1	—	17	12	
" "	Heinämaa ja Vietsamaa.	18 1/2 72	600	1	—	22	15	
Pernajan "	Sarvolahti.	18 1/2 70	400	—	1	24	24	Avattiin koulunsa 1872.
" "	Gislom.	18 1/2 71	400	—	1	27	28	
" "	Wanhakylä.	18 1/2 71	400	—	—	—	—	
" "	Häräpää.	18 1/2 71	400	—	—	—	—	Avattiin koulunsa 1872.
" "	Fiskarfin ruukki.	18 1/2 70	400	—	1	35	29	
" "	Kirkonkylä.	18 1/2 71	600	1	—	24	—	
Porneesin kappeli.	"	18 1/2 70	600	1	—	22	18	Avattiin koulunsa 1872.
Pusulan "	"	18 1/2 72	600	—	—	—	—	
Pyhäjärven "	"	18 1/2 68	600	—	—	—	—	
Sammatin "	Kirkonkylä.	18 1/2 68	600	1	—	30	28	Avattiin koulunsa 1872.
Espoon pitäjä.	Hermansbykylä.	18 1/2 69	400	—	1	—	25	
Siuntion "	"	18 1/2 71	600	1	—	24	—	
Wihdin "	Kirkonkylä.	18 1/2 70	1,000	1	1	22	30	
Summa Uudenmaan läänissä				22,400	19	13	—	
Turun ja Porin lääni.								
Dragsfjärden kappeli.	Dahlsruukki.	18 1/2 70	1,000	1	1	58	53	Pöytäkoulu avattiin syyskuussa 1872.
Salon pitäjä.	"	18 1/2 70	1,000	—	1	21	25	
" "	"	18 1/2 71	600	1	—	—	—	
Sinnerjoen kappeli.	"	18 1/2 71	600	—	—	—	—	Pöytäkoulu avattiin 18 1/2 72 34 oppilaalla.
Huittisten pitäjä.	"	18 1/2 71	600	—	—	—	—	
Karkun "	"	18 1/2 72	600	—	—	—	—	
Kokemäen "	"	18 1/2 71	1,000	—	—	—	—	Avattiin koulunsa 1872.
" "	"	18 1/2 71	1,000	—	—	—	—	
" "	"	18 1/2 71	1,000	—	—	—	—	
Laitilan "	"	18 1/2 71	600	—	—	—	—	Avattiin koulunsa 1872.
Wynämäen "	"	18 1/2 72	400	—	—	—	—	
" "	"	18 1/2 69	600	1	—	18	—	
Pernön "	Teijon ruukki.	18 1/2 70	1,000	—	—	—	—	Avattiin koulunsa 1872.
" "	Yliskylä.	18 1/2 69	600	1	—	26	13	
Punkasaitumen pitäjä.	"	18 1/2 71	400	—	—	—	—	
Safrwikin "	"	18 1/2 71	400	—	1	29	22	Avattiin koulunsa 1872.
Sundin "	"	18 1/2 71	400	—	—	—	—	
Tyrnävän "	"	18 1/2 70	1,000	—	—	—	—	
Ukselan "	"	18 1/2 71	600	—	—	—	—	Avattiin koulunsa 1872.
Wefanfjärden kappeli.	"	18 1/2 70	600	—	—	—	—	
" "	"	18 1/2 70	600	—	—	—	—	
Summa Turun ja Porin läänissä				12,000	4	3	—	
Hämeenlinnan lääni.								
Alaan pitäjä.	"	18 1/2 66	600	1	—	45	—	Pöytäkoulu avattiin 1872.
" "	"	18 1/2 67	400	—	1	—	32	
Hattulan "	Rahkolan kylä.	18 1/2 69	1,000	1	1	50	32	
Pauhon "	"	18 1/2 71	600	1	—	16	7	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Haukijärven "	"	18 1/2 67	1,000	1	1	40	28	
Hollolan "	Pyhäniemi.	18 1/2 67	400	—	1	8	22	
" "	Untila.	18 1/2 67	600	1	—	18	4	Pöytäkoulu avattiin 1872.
" "	Kalliola.	18 1/2 70	400	—	—	—	—	
" "	Lahti.	18 1/2 72	600	1	—	24	17	
Janakkalan "	Käitälän kylä.	18 1/2 66	600	1	—	50	—	Pöytäkoulu avattiin 1872.
" "	Hyväkylä.	18 1/2 70	400	—	1	—	32	
Jokioisten kappeli.	"	18 1/2 71	600	1	—	26	16	
Jämsän pitäjä.	"	18 1/2 68	1,000	1	1	48	20	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Kahvolan "	"	18 1/2 71	600	—	—	—	—	
Kangasala "	"	18 1/2 70	400	—	1	—	50	
" "	"	18 1/2 72	600	1	—	52	—	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Kosken kappeli.	"	18 1/2 70	600	—	—	—	—	
Lammien pitäjä.	"	18 1/2 72	1,000	—	—	—	—	
Lopen "	"	18 1/2 67	1,000	1	1	22	23	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Luopioisten kappeli.	"	18 1/2 70	400	—	—	—	—	
Naastolan pitäjä.	Naastolan kartano.	18 1/2 72	400	—	1	15	15	
Orihveden "	"	18 1/2 70	600	1	—	32	—	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Padasjoen "	"	18 1/2 68	1,000	1	—	24	—	
Pirkkalan "	"	18 1/2 72	600	—	—	—	—	
Ruoveden "	"	18 1/2 64	600	1	—	32	28	Pöytäkoulu avattiin 1872.
" "	"	18 1/2 70	600	1	—	—	—	
Sääksmäen "	"	18 1/2 68	600	1	—	35	34	
Tammelan "	"	18 1/2 66	600	1	—	34	—	Pöytäkoulu avattiin 1872.
" "	"	18 1/2 68	400	—	1	—	30	
Teiskon kappeli.	"	18 1/2 69	600	1	—	14	8	
Tottijärven "	"	18 1/2 71	600	—	—	—	—	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Tuuloisten "	"	18 1/2 69	600	1	—	20	—	
Tyrnännön "	"	18 1/2 71	600	1	—	34	28	
Urjalan pitäjä.	"	18 1/2 67	1,000	1	1	29	36	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Wanajan "	"	18 1/2 66	600	1	—	32	26	
" "	"	18 1/2 72	600	—	—	—	—	
Summa Hämeenlinnan läänissä				21,600	21	11	—	
Viipurin lääni.								
Antrean pitäjä.	"	18 1/2 69	400	—	—	—	—	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Hiitolan "	"	18 1/2 71	1,000	1	1	25	31	
Imppilän "	"	18 1/2 70	1,000	1	1	36	26	
Johanneksen "	Uuraan.	18 1/2 68	400	—	1	20	9	Pöytäkoulu avattiin 1872.
Jäästen "	"	18 1/2 72	600	—	—	—	—	
" "	"	18 1/2 72	600	—	—	—	—	

Kirtoun pitäjä.		18:72	1,000	—	—	—	—		
Koiviston "		18:70	1,000	1	1	35	31		
Kurkijoen "		18:70	1,000	1	1	47	27		
Kymin "		18:71	600	—	—	—	—		
Luumäen "		18:71	600	—	—	—	—		
Kustealan "		18:72	600	—	—	—	—		
Käisälän "		18:72	1,000	—	—	—	—		
Sippolan kappeli.	Sippolan kartano.	18:61	200	—	—	—	—		
" "		18:67	400	1	—	66	—		
" "		18:71	400	—	1	—	18		
" "	Soveron ruukki.	18:72	400	—	—	—	—		
Wastealan pitäjä.		18:70	1,000	1	1	45	38		
Wekhalahden "		18:71	1,000	1	1	43	16		
Wiipurin maaseurakunta.	Terwajoki ja Rajalahdi.	18:69	600	1	—	38	16		
Wirolahden pitäjä.		18:61	500	—	—	20	4		
" "		18:67	100	—	—	—	—		
" "		18:68	400	—	—	—	—		
" "		18:70	600	2	1	68	21		
Summa Wiipurin läänissä			14,800	10	9	—	—		
Mittelin lääni.									
Partolan pitäjä.	Tallinmäki.	18:71	1,000	1	1	20	16		
Hirvensalmen "	Apajanselä.	18:66	600	1	—	33	—		
" "		18:67	400	—	1	—	16		
Joroisin "	Pitäjän.	18:70	400	—	1	40	26		
" "	Suutokosen ruukki.	18:70	600	1	—	52	—		
" "		18:70	400	—	1	—	56		
Joutšan "		18:69	1,000	1	1	71	69		
Juwan "		18:69	1,000	1	1	52	45		
Kangasniemen "		18:67	1,000	1	—	29	—		
Kristiinan "	Kaitakoski.	18:68	1,000	1	1	21	15		
Leivonmäen kappeli.		18:69	1,000	1	—	50	46		
Mittelin pitäjä.	Pitäjän.	18:69	1,000	1	1	36	28		
" "	Suonsaaren waiwais-								
" "	huoneen.	18:71	600	1	—	—	—		
Mäntyhärjun "		18:70	1,000	1	1	26	25		
Pietjärven "		18:71	1,000	—	—	—	—		
Rantafalmen "		18:72	1,000	—	—	—	—		
Syymän "		18:70	1,000	1	1	42	45		
Summa Mittelin läänissä			14,000	12	10	—	—		
Ruopion lääni.									
Karttulan pitäjä.	Sourun ruukki.	18:72	400	—	—	—	—		
Kiteen "		18:68	1,000	1	1	72	55		
Kontiolahden "		18:69	600	1	—	28	8		
Peppävirran "	Pitäjän.	18:69	600	1	—	51	—		
" "		18:72	400	—	—	—	—		
" "	Varlauden ruukki.	18:67	1,000	2	1	44	33		
" "		18:70	600	—	—	—	—		
" "	Sorjankosken saha.	18:71	600	1	—	16	20		
Piperin "		18:69	400	—	—	—	—		
" "		18:70	200	1	—	24	19		
Pielisen "		18:71	1,000	—	—	—	—		
Tohmajärven "	Wärttilän ruukki.	18:71	1,000	1	1	50	47		
" "	Kemien kylä.	18:71	1,000	1	1	34	28		
Summa Ruopion läänissä			8,800	9	4	—	—		
Waasan lääni.									
Alahärmän pitäjä.		18:69	600	1	—	52	14		
Alavuden "		18:68	600	1	—	11	3		
Ilmajoen "		18:69	600	1	—	57	33		
Isokyrön "	Wattalan kylä.	18:69	600	—	—	—	—		
Juwan "		18:71	600	—	—	—	—		
Karetilan kappeli.		18:69	600	—	—	—	—		
Rauhajärven "		18:72	600	—	—	—	—		
Reuruun pitäjä.	Lehtimäki.	18:69	1,000	1	1	32	30		
Roffolan "		18:69	400	—	1	67	43		
Ruunupyhyn "		18:69	600	1	—	74	38		
Raihian "		18:67	600	—	—	—	—		
" "		18:71	600	1	—	45	10		
Rapuan "		18:69	600	1	—	51	8		
Raukaan "		18:70	1,000	1	—	26	—		
Rohjan "		18:70	400	—	1	39	47		
Multian kappeli.	Wäliwirut.	18:71	600	—	—	—	—		
Munsalan pitäjä.		18:71	600	1	—	28	22		
Saarijärven "		18:64	600	1	—	59	7		
" "	Ronginkangas.	18:67	600	1	—	30	25		
" "	Pyhtönmäki.	18:68	600	(1)	—	35	33		
Seinäjoen kappeli.	Kirkonkylä.	18:69	1,000	1	1	23	31		
Wittajärven pitäjä.		18:72	600	1	—	33	14		
Wintalan kappeli.		18:68	600	1	—	22	10		
Wähäkyrön pitäjä		18:63	240	—	—	—	—		
" "		18:68	360	1	—	47	20		
Wiskannuksen "		18:70	1,000	—	—	—	—		
Wiskarin kappeli.		18:68	600	—	—	—	—		
Summa Waasan läänissä			17,200	16	4	—	—		
Dulun lääni.									
Haapaveden pitäjä.		18:70	600	1	—	20	15		
Remin "		18:72	1,000	—	—	—	—		
Umingan "		18:71	600	1	—	33	7		
Pudasjärven "		18:71	600	1	—	26	6		
Rowanien "		18:70	1,000	1	—	45	—		
Salosten "		18:69	600	1	—	36	27		
Simon "		18:72	400	—	—	—	—		
Summa Dulun läänissä			4,800	5	—	—	—		
Summa kaikissa läänissä			115,600	96	54	—	—		

Arvattiin 372 16 oppi-
laalla.

Arvattiin 372 13 po-
jalla ja 13 tyttöllä.
Pikkul. koulu kesällä 25
lapselle.

Arvattiin syyskylä 1872
35 oppilaalla.

Pikkul. koulu kesällä 12
oppilaalla.

Pikkul. koulu kesällä 12
lapselle.

Pikkulastenkoulu.

Arvattiin syyskylä 1872
20 pojalla ja 38 tyttöllä.
Sam. sam. sam.
18 pojalla ja 20 tyttöllä.

Arvattiin 3 1872 16
tyttöä.
Pikkul. koulu 28 lapselle.

Pikkul. koulu kesällä 40 l.
Sam. sam. 51 pojalla
ja 40 tyttöllä.

Matti Vajari on saanut
kouluntarpeitten hankki-
miaksi 300 markkaa.

Arvattiin syyskylä 1872.

Tyttökoulu arvattiin syys-
kylä 1872 16 lapsella.

Opettajan ilmoituksen
mukaan oli lukuvuoden
lopulla ainoastaan 7 poi-
taa ja 7 tyttöä.

Pikkul. koulu kesällä 1872
18 lapselle.

Pikkul. koulu kesällä.
Tyttökoulu arvattiin syys-
kylä 1872.

Arvattiin syyskylä 1872
11 pojalla ja 20 tyttöllä.

huht. 1. Ne koulut, joiden opettajista tai oppilaista ei ole ilmoitettu mitään tässä katsahduksessa, ovat joko lakanneet
tai eivät ole vielä ryhtyneet toimeen, tai ei arvattiin vasta syyskylä 1872, josta kaikista lähemmin selite-
tään seikkaperäisessä kertomuksessa kuukausittain jatkuvasti.

huht. 2. Niihän kouluisia, jotka ovat yhteisiä kumpunkin lukuvuoden lapsille, joko opettajalla tai opettajattarella, on
tässä katsahduksessa yhdistäväksi viitattava oppilasten lukumäärän alle merkitty se kohta, että poikia ja tyt-
töjä opetetaan yhdessä ja yhtäikä; muissa tällaisissa kouluissa, jotka eivät ole merkityt tällä tavalla,
opetetaan poikia ja tyttöjä eri aikoina.

Tansu, osoittama kaupunkien kansakoulut, joille apurahoja yhteisistä varoista on 27 päivästä Toukokuuta 1865 1872 vuoden loppuun, kuin myös opettajain ja oppilain määrän niissä näistä kouluista, jotka lufinvuonna 1871—1872 olivat toimesta.

Lääni ja kaupunki.	Koulut kunin kaupungin järjestys-suunnitelman mukaan.	Yhönnetty apuraha.		Kutuvuonna 1871—1872 toimesja olleita.		Kutuvuonna 1871—1872 kouluihin sifään-luokitettu.		Muistut		
		Mika.	Mika.	Opetta-jia.	Spekialia-taria.	poika.	Tytöt.			
Uudenmaan lääni.										
Helsinki.	1 ylh. ruots. poikakoulu. 1 " suomal. sam. 1 " ruots. tyttökoulu. 1 " suomal. sam. 6 alh. ruotsalaisia. 3 " suomalaisia.	18 ³ / ₇₀	8,000	5 1 — — — —	— — 6 2 6 3	237 63 — — 139 73	— — 228 69 125 63	Ruotsalaisist kansakouluista vuoden lufuet toimesja (yhti-tajattarella), 6 sifsyllä 1872.		
Korvika.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu.			18 ³ / ₇₀	400	— —	— —	— —	— —	Ei ole vielä
Pori.	1 alh. yhteinen.			18 ³ / ₇₂	600	—	—	—	—	
Pori.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu.			18 ³ / ₇₀	1,000	3 1	— 3	96 —	— 120	
Tammisaari.	1 " poikakoulu. 1 alhaisempi yhteinen.			18 ³ / ₇₂	1,000	—	—	—	—	Siitä ajaste narin normalil tointansa aleni län. määrärafi
Summa Uudenmaan lääniäjä			11,000	10	20	608	605			
Turun ja Porin lääni.										
Pori.	1 yhteinen ylh., alhaisem-malla osastolla 1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 2 alh. suomal. 1 " ruots.	18 ³ / ₇₀ 18 ³ / ₇₂	600 3,400	1 —	1 —	91 —	80 —	Ei vielä arv		
Rauma.	1 ylh. poikakoulu ruots. ja suomal. osastolla. 1 ylh. tyttökoulu. 1 alh. yhteinen.	18 ³ / ₇₂	1,600	—	—	—	—	Arvattiin syfi		
Turku.	2 ylh. ruots. 2 " suomal. 2 alh. ruots. 3 " suomal.	18 ³ / ₇₁	6,000	— —	2 2	42 33	42 33	Ylh. koulut ai sifylä 1872. Alhc suomal. on 2 t		
Uusikaupunki.	1 ylh. ruots. yhteinen al-haisemmalla osastolla. 1 ylh. suomal. sam. sam.	18 ³ / ₇₂	3,000	—	—	—	—	Arvattiin syfi		
Summa Turun ja Porin lääniäjä			14,600	1	5	166	155			
Hämeenlinnan lääni.										
Hämeenlinna.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. yhteinen osasto.	18 ³ / ₇₁	2,000	1 —	— 2	24 —	— 46			
Tampere.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. alh. tarpeen mukaan.	18 ³ / ₇₂	2,000	—	2	43	33	Arvattiin syfif		
Summa Hämeenlinnan lääniäjä			4,000	1	4	67	79			
Viipurin lääni.										
Samina.	1 ylh. rinnakkaisluokilla pojille sekä tytöille. 1 alh. yhteinen. 1 sam. sam. kreiffal. wenäl. seurak. lapille.	18 ³ / ₇₂	2,500	—	—	—	—	Arvattiin syfif		
Kappeenranta.	1 ylh. tyttökoulu. 1 alh. yhteinen lasten tar-han kansa.	18 ³ / ₆₅	600	—	1	—	22			
Viipuri.	Kreiff. wenäl. seurakunta. 1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 4 alh. yhteistä.	18 ³ / ₆₉ 18 ³ / ₇₂	1,500 5,000	—	1	22	21			
Summa Viipurin lääniäjä			9,600	—	2	22	43			
Mittelin lääni.										
Heinola.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. yhteinen.	18 ³ / ₇₂	1,000	—	—	—	—	Ei vielä arvatt		
Mitteli.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. yhteinen.	18 ³ / ₇₁	1,000	—	—	—	—	Arvattiin syfif		
Summa Mittelin lääniäjä			2,000	—	—	—	—			
Kuopion lääni.										
Kuopio.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. yhteinen.	18 ³ / ₇₂	3,500	—	—	—	—	Arvattiin syfif		
Summa Kuopion lääniäjä			3,500	—	—	—	—			
Baasan lääni.										
Kristiinan kaupunki.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. yhteinen.	18 ³ / ₇₁	1,600	—	—	—	—	Arvattiin syfif		
Ritolainkaupunki.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 2 alh. yhteistä.	18 ³ / ₆₈	1,000	1 1 —	— 2 2	52 — 51	— 68 77			
Pietarisaari.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. yhteinen.	18 ³ / ₇₂	1,000	—	1	29	25	Ei vielä arvattu		
Summa Baasan lääniäjä			3,600	2	5	132	170			
Dulun lääni.										
Braahe.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. ruots. 1 " suomal.	18 ³ / ₇₁	2,000	— —	— 1	— 16	— 38	19 59		
Rajaani.	1 ylh. poikakoulu. 1 " tyttökoulu. 1 alh. yhteinen.	18 ³ / ₇₂	1,000	—	—	—	—	Ei vielä arvattu.		
Summa Dulun lääniäjä			3,000	—	3	54	78			
Summa kaikkiä lääniäjä			51,300	14	39	1,049	1,130			

Taulu, osoittava niiden kuntain, kansakoulujen, opettaja- ja opettajatarpaikkain lukumää-
 joille 1872 vuoden loppuun on mihönnetty apurahoja yhteisistä varoista, kuin myös ne koulut
 sen opettajakunnan, joita 1872 vuoden lopulla olivat toimeissa.

	Apurahoja on mihön- netty seuraavalle lu- kumäärälle				1872 vuoden lopulla oli toimeissa				Miesjä kouluis- ja oli opetus- kielensä				Opettajis- ta näissä kouluisja oli		Opettaji- ta oli sen läpi läh- neitä	
	Kunta.	Koulusja.	Opettajien puittoja.	Opettaja- karpitoja.	Opetta- koulusja.	Yhte- koulusja.	Yhteis- koulusja.	Summa.	Suomi.	Ruosi.	Suomi kieli	Suomi kieli	Opettaja- lata.	Opettaja- lata.	Opettaja- lata.	Opettaja- lata.
A) Maaseurakunnissa.																
Uudenmaan läänissä	23	44	24	20	12	12	14	38	23	14	1	1	21	17	5	4
Turun ja Porin "	15	23	14	9	6	3	2	11	7	3	1	1	7	4	3	1
Äämeenlinnan "	27	41	26	15	14	9	11	34	34	—	—	—	23	11	13	6
Viipurin "	17	28	16	13	12	12	2	26	26	—	—	—	16	15	14	12
Mittelin "	13	28	14	14	12	11	3	26	26	—	—	—	14	12	9	9
Kuopion "	7	16	10	7	5	5	3	13	13	—	—	—	9	5	7	4
Wärsän "	23	31	24	7	4	3	14	21	18	3	—	—	17	5	12	2
Dulun "	7	9	6	3	1	1	5	7	7	—	—	—	5	2	3	1
Summa	132	220	134	88	66	56	54	176	154	20	2	2	112	71	66	39

Muist. Yläkouluun lukumäärään toimeissa olevia kouluita on otettu seuraavasti, joilla ei ole tavallista valti-
 onapua: Eshroosin koulu Mäntyläessä sekä Uudenkartanon (Kylänsen) ja Siitosen koulut Viipurin lää-
 nissä. Samaten ovat näiden koulujen opettajat luetut yläkouluun laskuun.

B) Kaupungeissa.																
Uudenmaan läänissä	4	20	—	—	3	3	9	15	5	8	2	10	21	—	5	—
Turun ja Porin "	4	23	—	—	3	3	11	17	6	6	5	7	11	1	1	—
Äämeenlinnan "	2	6	—	—	4	4	2	10	10	—	—	4	7	3	4	—
Viipurin "	3	14	—	—	1	2	8	11	11	—	—	4	10	1	6	—
Mittelin "	2	6	—	—	1	1	1	3	3	—	—	1	1	1	1	—
Kuopion "	1	3	—	—	1	1	1	3	3	—	—	3	4	1	—	—
Wärsän "	3	11	—	—	2	2	4	8	8	—	—	7	8	—	—	—
Dulun "	2	7	—	—	—	—	2	2	1	1	—	—	3	—	2	—
Summa	21	90	—	—	15	16	38	69	39	23	7	36	65	7	19	—

Muist. 1. Edelläoleviin kouluihin on luettu myös alhaisemmat, ja samaten n. k. "alhaisemmat osastot" muuta-
 missa yhäisemmissä kouluisja luettu eri kouluisja.

Muist. 2. Toimeissa olevien koulujen lukuun on luettu myös Tampereen pellava- ja pumpulitehtailta olevat koulut
 opettajineen, joilla ei ole apurahoja yhteisistä varoista.

C) Yhteenveto edellisestä.																
Maaseurakunnissa	132	220	—	—	66	56	54	176	154	20	2	2	112	71	66	39
Kaupungeissa	21	90	—	—	15	16	38	69	39	23	7	7	36	65	7	19
Summa	153	310	—	—	81	72	92	245	193	43	9	9	148	136	73	58